

Katoliški GILAS

UREDNIŠTVO IN UPRAVA 34170 Gorica, Riva Piazzutta, 18 - Tel. 83177	Letna naročnina, Italija	Lir 28.000
	Letna inozemstvo	Lir 40.000
PODUREDNIŠTVO 34135 Trst, Vicolo delle Rose, 7 - Tel. 414646	Letna inozemstvo, USA dol.	30
	Poštno čekovni račun:	št. 11234499

Leto XXXVIII. - Štev. 10 (1890)

Gorica - četrtek, 6. marca 1986 - Trst

Posamezna številka Lir 600

Nekaj ob novem konkordatu med Italijo in Vatikanom

V četrtek 27. februarja je v Katoliškem domu imel predavanje dr. Lojze Škerl. Ko ga je dr. Oskar Simčič predstavil, je dejal: »Msgr. Lojzeta Škerla pogosto poslušate po radiu, nocoj ga tudi vidite.« Msgr. Škerl je namreč eden najstarejših znanjih sodalcev na slovenskem tržaškem radiu. Skupaj z g. St. Zorkom sta dvajset let vodila versko oddajo; vsako jutro pripravlja duhovno misel dneva, navadno navezano na svetnika dneva; pogosto mašuje v Rojano ob 9. uri.

V četrtek je prišel v Gorico, da objasni zadnji konkordat med Apostolskim sedežem in ital. republiko. To temo smo v Gorici izbrali v vrsti letošnjih postnih predavanj z namenom, da začnemo z božjim ljudstvom razgovor o novostih, ki jih konkordat vnaša v življenje Cerkve v Italiji. Njegova določila so v nekaterih zadevah tako korenita, da bodo globoko vplivala na prihodnje življenje vernikov v ital. republici, in seveda tudi na naše. Zato je potrebno in bo še potrebno o tem govoriti tudi vernikom in ne samo med škofi in nami duhovniki.

PRVI KONKORDAT

Predavatelj je uvodoma omenil prvi konkordat med Italijo in Apostolskim sedežem iz leta 1929. Takrat ni šlo samo za konkordat, temveč tudi za Lateranski pogodbo. S to pogodbo, ki se tako imenuje, ker je bila podpisana v Lateranski palači v Rimu, je Ap. sedež priznal italijansko državo z glavnim mestom Rimom; italijanska država pa je priznala Vatikan kot samostojno in neodvisno državo.

S tem je bil poravnani spor med papežem in Italijo, ki je nastal leta 1870, ko so italijanske čete zavzele Rim in je bila s tem ukinjena tisočletna papeška država.

NOVI KONKORDAT

Poleg Lateranske pogodbe so takrat podpisali tudi poseben konkordat ali dogovor med italijansko državo in Ap. sedežem. Posebnost tega konkordata je bila, da država priznava katoliško vero kot državno vero (religione di Stato). Po koncilu je takšen odnos med državo in Cerkvijo nevdržan. Zato v novem konkordatu ni več govora o kakšni državni veri, temveč le o neodvisni in suvereni Cerkvi ter o neodvisni in suvereni državi, ki delujeta vsaka na svojem področju; ena skrbi za častni blagor državljanov, druga za duhovno rast vernikov.

Iz te izjave o medsebojni neodvisnosti izhajajo nadaljnja določila konkordata. Med temi sta dve novi in važni. Prvo določilo se tiče verskega pouka v državnih šolah vseh stopenj od otroških vrtcev do višjih srednjih šol; drugo pa se tiče vzdrževanja cerkvenih ustanov in cerkvenih služabnikov. O verouku smo že pisali in bomo še po potrebi. Zato tu nekaj misli o vzdrževanju cerkvenih ustanov in cerkvenih služabnikov kot jih je razvil tudi dr. Škerl.

VZDRŽEVANJE CERKVE IN NJENIH USTANOV

Glede materialnega vzdrževanja ločimo v dvatisočletni zgodovini Cerkve dve obdobji: od začetkov do Konstantina Velikega ter od Konstantina do zadnjega koncila. V prvem obdobju so verniki sami skrbeli za vse materialne potrebe Cerkve, kot je razvidno iz Apostolskih del in iz pisma apostola Pavla, pa tudi iz poznejših dokumentov. Cesar Konstantin pa je začel materialno podpirati in favorizirati Cerkve. Od takrat dalje so jo vsi vladarji v Evropi na ta ali drugi način podpirali, velikokrat tako, da so ji dajali v fevd posestva in ji odstopali še druge pravice. Bogatejši verniki so prav tako poklanjali Cerkvi posestva in denar. Iz tega je Cerkve živel v srednjem veku.

V novejšem veku so ponekod Cerkvi odvezli njeno imovino; tako v Avstriji Jožef II., v Italiji pa država po letu 1870. V zameno se je pa država obvezala, da bo

dajala določen prispevek duhovnikom in škofom (duhovniška plača). Tako je bilo pri nas v Italiji do zadnjega konkordata. Te slednji v 7. členu odpravlja dosedanje stanje in določa, da bo odslej morala Cerkev sama skrbeti za svoje materialno vzdrževanje. To določilo stoji v veljavo v polni meri leta 1990. Do takrat bo neko vmesno stanje, ko bo država od leta 1987 še prispevala za Cerkev neko določeno vsoto, ki jo bo zaupala Italijanski škofovski konferenci, da jo ta razdeli po svoji uvidenosti.

Med tem časom naj škofovska konferenca do leta 1990 uredi vse potrebno, da se bodo Cerkev in njene ustanove same vzdrževale brez državne podpore.

VZDRŽEVANJE CERKVE PO NOVMEM

To urejanje je že v teku. Ustanovljen je Osrednji zavod za vzdrževanje duhovnikov s sedežem v Rimu; v vsaki škofiji prav tako še obstaja škofijski institut v isti namen. Tako centralni kot škofijski instituti bodo morali skrbeti za vzdrževanje klera in cerkvenih ustanov (semenišč, škofijskih uradov, arhivov idr.).

Poleg tega predpisuje cerkveni zakonik, da se mora v vsaki župniji ustanoviti župnijski gospodarski svet, ki naj pomaga župniku voditi gospodarske zadeve župnije.

V zvezi s tem se zastavlja vprašanje, ki ga je načel tudi dr. Škerl, namreč vprašanje župnij: Ali naj ostanejo župnije kot so sedaj, ali naj se manjše župnije združijo, da bodo lažje upravljale svojo imovino? Kajti v prihodnje bo upravljanje župnij zahtevalo večjo pozornost in tudi znanje. Prav ob tem vprašanju se je ob koncu predavanja razvila najbolj zanimiva debata.

Cerkve v Italiji gre torej proti novim časom, kot so nakazani v dekretih zadnjega koncila, zakonika cerkvenega prava in konkordata. Novi časi bodo dali Cerkvi v Italiji večje uboštvo, a vrnil ji bodo polno svobodo in neodvisnost pri izvrševanju njenega poslanstva. Od nas vseh, hierarhije, duhovnikov in vernikov pa bo odvisno, če bomo znali to svobodo uporabiti za živahnejšo in močnejšo rast božjega kraljestva.

K. HUMAR

Zapleti ob izseljevanju Srbov in Črnogorcev s Kosova

Zasedanje zveznega zbora jugoslovanske skupščine (tj. parlamenta) se je začelo 25. februarja z zadevo, ki že nekaj časa buri duhove, tj. o izseljevanju Srbov in Črnogorcev s Kosova. Stvar se vleče že od znanih nemirov leta 1978, ko se je začelo in nadaljevalo uničevanje lastnine Srbov in Črnogorcev, ki so tam naseljeni.

Neredi so dosegli vrhunec tik pred Titovo smrtjo v februarju 1980. Od tega časa je v tej pokrajini izredno stanje. Vojska in policija sta v stalni pripravljenosti. Vsa letala, ki gredo v Prištino, so pred vzletom iz katerega koli letališča skrbno preiskana, prav tako tudi vsa potniška prtljaga in redno se tudi zaslišujejo potniki, zakaj tja potujejo. Na Brniku se vedno znova dogaja, da kakšnega potnika zadržijo, češ da nima urejenih dokumentov, če recimo, izjavi, da potuje kot turist. Se vedno se tudi dogaja, da tu in tam pripeljejo v Slovenijo mrtvega fanta, ki je tam doli služil vojsko.

Izseljevanje pa se še vedno nadaljuje, ker zahtevajo Albanci narodno čisto ozemlje, ki pa so se ga dejansko polastili od Srbov in deloma od Črnogorcev, saj je prav na tem območju zibelka srbske kulture, naroda in vere. Albanci so bili tu v preteklosti vedno zapostavljeni. Bivši zvezni sekretar za notranje zadeve Stane Dolanc je na tiskovni konferenci za tuje novinarje povedal, da je komaj 20% vseh

milicnikov Albancev, ostali so v glavnem Srbi ali drugih narodnosti.

26. februarja je nepričakovano prišlo do zastoja na zasedanju beogradske skupščine, ko je razpravljala o tej žgoči temi. Poslanci so nakazali ob tem vprašanju različne rešitve in izrekli različne ugovore. Po stranskem kanalu je prišla v dvorano vest, da se v sosednji dvorani odvija še drugo neuradno srečanje, za katero večina delegatov ni vedela.

V Beograd je namreč nepričakovano prišla skupina nekaj sto oseb srbske in črnogorske narodnosti s Kosova in zahtevala takojšen razgovor s predsednikom skupščine Iliashom Kurteshijem. Prikazali so mu dejansko stanje. Razgovor je trajal več ur in predsednik je ob koncu izjavil, da o nekaterih stvareh do tedaj sploh ni bil obveščen.

27. februarja se je seja skupščine končala. Za javnost je bilo sporočeno, da so bili »sprejeti neki sklepi, ki bi do nadaljnjega onemogočili izseljevanje Srbov in Črnogorcev s Kosova pod pritiskom.«

Ob koncu poročila piše »Borba«, da »je sprejet skupni sklep, ki predstavlja prispevek k reševanju najtežjega in žgočega problema države«. Iz tega se vidi, da neredi in nesoglasja še trajajo in da je ta del države še vedno v »izrednem stanju«, ali celo, da en del Jugoslavije preživlja državljansko vojno.

Diktatorji odhajajo

Po Jean-Claude Duvalierju, ki je bil prisiljen iti v izgnanstvo, čeprav se je razglasil za dosmrtnega predsednika karibske države Haiti je pretekli teden ista usoda zadela 68-letnega diktatorja Filipinov Ferdinand Marcosa.

Dokler ga je podpirala vojska, se je zdelo, da se bo kljub nepoštenim predsedniškim volitvam obdržal na oblasti. Ko pa sta se mu uprli obrambni minister Ponce Enrile in namestnik generalštaba Ramos, je bila njegova usoda zapečatená. Ker mu je podpora že predčasno umaknila filipinska Cerkev, zadnje dni pa tudi predsednik Reagan, mu ni preostalo drugega kot da se zateče v tujino, kjer bo užival »sadove« svojega dolgoletnega vladanja, saj si je pravi čas oskrbel velike denarne naložbe v inozemstvu.

Toda če ima svet »desne« diktatorje, ki so imeli oporo v Washingtonu, ni manjkalo tudi levih, ki so se sončili v Moskvi, Pekingu, libijskem Tripoliju in še kje drugde. Sedaj je največji nesmisel govoriti o »naprednih« in »nazadnjaških« diktator-

Njegova naslednica Corazón Aquino zato ne bo imela lahkega položaja. Navdušenje množic bo hitro minilo in kdo ve, če se ne bo kmalu sprevrglo v nasprotovanje. In tedaj bo od tega imela največjo korist komunistična stranka, ki že vodi lastno gverilo.

LEVI IN DESNI VLASTODRŽCI

Seveda pa je treba računati s tem, da bo Sev. Amerika skrbno na straži, da ne pride do nove Kube, Vietnam ali Nikarogve. Do sedaj so se Američani že ponovno opekli, ko je čas neusmiljeno odplaval njihove varovance kot Somoza v Nikarogvi, Batista na Kubi, šaha Pahlavija v Perziji, razne južnoameriške generale, pa etiopskega cesarja Haileja Selassija in še druge manj pomembne.

Toda če ima svet »desne« diktatorje, ki so imeli oporo v Washingtonu, ni manjkalo tudi levih, ki so se sončili v Moskvi, Pekingu, libijskem Tripoliju in še kje drugde. Sedaj je največji nesmisel govoriti o »naprednih« in »nazadnjaških« diktator-

jih. Vsem je lastno, da morijo lastne rojake, jih zapirajo in izvajajo nad njimi vse vrste nasilja.

Tako je v očeh Moskve napreden Etiopce Mengistu Haile Mairan, ki je zrušil neguša Sellassija in uvedel rdeči teror; ugandski diktator se je nazadnje naslonil na diktatorja Gedafija, ki bi ga levičarji radi prikazali za naprednega, za seboj pa v sedmih letih pustil strahotno morijo pol milijona žrtev. Za »naprednega« je veljal kamboški klavec Pol Pot, ki je kriv rododora dveh milijonov prebivalstva; pri Gedafiju je bil dobro zapisan tudi centralnoafriški cesar Bokassa, ki je poprej počel in ulicah na debelo pobijal.

In še bi lahko naštevali, saj zlasti v Afriki takšnih vladavin kar mrgoli. V polovici 50 neodvisnih (vsaj na papirju) afriških držav je na oblasti vojska z vsemi znaki avtoritarnosti. Vsaka diktatura si pač hoče podvreči vse živo in mrtvo, nadzorovati vse, kar obstaja, spremeniti vse v osebno lastnino ali družinski fevd.

NAKOPICENO BOGASTVO

Seveda se diktatura osebno navadno spleča, saj si samodržci znajo nagrabiti bogastvo in ga pravočasno naložiti v tujini. Tako pravijo o Marcosu, da si je v obdobju od 1979 do nedavna v ZDA kupil za šest milijard dolarjev vrednosti nepremičnin in naložb. Bokassa si je v Franciji kupil graščino, zairski diktator Mobutu v Belgiji. Milijarde so odnesli s seboj šah Pahlavi, Duvalier; v Jugoslaviji je ogromno dediščino zapustil Tito, za katero se sedaj pričakajo žena Jovanka, sinova, pa še marsikdo drugi bi si rad zagotovil kos pogače.

Pravijo, da je v vsaki demokraciji kal diktature kot je pač v vsakem človeku delček živali. Pa bo kar držalo. Množice si želijo nezmlajljivih voditeljev, »četov ljudstva«, »dosmrtnih predsednikov«. Pogosto je njihov način vladanja tudi v mednarodnih krogih obzirno sprejet, saj jamčijo za red, mir, gospodarsko stabilnost.

Ko pa veliki botri od njih dvignejo roke, jim hitro odklenka. Tako se je zgodilo sedaj z Marcosom. In se bo morda jutri s Pinochetom v Čilu ali s Strössnerjem v Paragvaju, ali z diktaturami v Pakistanu, Bangladešu in v Južni Koreji.

DIKTATURE SOVJETSKEGA BLOKA

Poglavje zase pa so diktature sovjetskega bloka. Tam je oblast tako v rokah partije, in sistem medsebojne povezanosti tako prefinjen, da je vsak upor že vnaprej obsojen na neuspeh. Dogodki leta 1956 na Madžarskem ali 1968 na Češkoslovaškem to kričaje dokazujejo.

Zato menimo, da je treba med vsemi diktaturami še zlasti poudarjati te levičarske, saj jih je veliko težje odstraniti kot desničarske. In tudi menimo, da so doslej levičarske diktature človeštvu prinesle največje število zaprtih, pobitih ali beguncev, kar jih pomni zgodovina. Zato pazimo, da ne bomo hoteli ali nehote postali koristna budala v službi rdečega totalitarizma.

J. K.

Izbrali so si svobodo

Skupina 26 turistov iz Prage je v nedeljo 23. februarja dopotovala v Slovenijo in se nastanila v hotelu Dobrova v Zrečah. Od tam naj bi hodila naslednje dni smučat na Roglo. Pa se je zgodilo, da so ti smučarji začeli izginjati in se niso več vrnili v hotel. Nazadnje jih je ostalo komaj še sedem, ki so se čez teden dni vrnili v Prago.

In ostali? »Pogrešani« so si izbrali pot v svobodo. Verjetno so se zatekli v Avstrijo, da si od tam najdejo pot v zahodni svet. Večina od njih so osebe srednjih let: en inženir, dva laboranta, en gradbenik. S seboj so vzeli tudi štiri otroke, stare tri in štiri leta. Vsi imajo sorodnike v Avstriji, Svici ali ZDA.

Slovenske poti v Parizu

Pretekle dni se je v Parizu končal kulturni teden o Trstu z naslovom »Najti Trst«, kjer so si tržaški Slovenci izbojevali trst večerov in kjer so lahko spregovorili o svoji ustvarjalnosti. Prireditev naj bi pokazala, da Trst ni na obrobju Evrope, temveč je s svojo zgodovino ena izmed evropskih prestolnic, saj so se v tem mestu srečevale in pretakale različne evropske kulture. V dokaz so razstavili tržaške rokopise in listine v najrazličnejših jezikih, tudi turškem, maketo judovske sinagoge, pravoslavne in katoliške ikone, le Slovenci so bili v najlepši gotski dvorani prvotne kraljeve palače skrbno zamoknani.

Po protestu tržaških Slovencev in tudi po posegu Slovencev v Parizu pa je bil sprejet program dveh Slovenskih večerov v dvorani kulturnega centra Georges Pompidou in naknadno še večer Kosovelove poezije na Beli ladji, to se pravi na domiselni rekonstrukciji, ki spominja na eno izmed tržaških čezoceanskih ladij.

Vse večere je uvajal in sklepal slovenski kulturnik, ki živi v Parizu, Evgen Bavčar.

Z izrednim poslušom za jezik in s svojo trijezičnostjo je lahko vsklajeval posege v slovenskem, italijanskem in francoskem jeziku.

Prvi večer Slovenskih poti je bil v znamenju slovenske pesniške besede in glasbe. Po Merkušjevi predstavitvi Kogojeve opere Črne maske je nastopil Marko Kravos. Parižani so lahko ob njegovem verzu začutili podobno kot njihov romanopisec Stendhal, ki je ob poslušanju slovenske govornice v Trstu vzkliznil: »Njegov jezik je pesem!«

Vendar Kravos ni maral izrabiti pesniškega večera le za svojo poezijo; v svoji predstavitvi sodobnega tržaškega pesništva se je obdal s petnajstimi imeni, od slovenskih klasikov Gradnika, Grudna in Kosovela do mladih Mária Čukača, Renata Quaglia in Alenke Rebula. Francoski prijatelji so nam jih brali v francoščini. Slovincu, ki pozna tržaško pesništvo, se je zdela morda recitacija naših pesnikov v francoskem prevodu nenavadna, saj nismo vajeni, da bi kdo drug izgovarjal naše besede in naša občutja. A to začudenje je lahko spremljalo prijetno presenečenje, kako tujec naše pesnike doživlja na svoj način in najde v njih novo bogastvo in novo svojskost, na katero sami Slovenci še nismo bili pozorni.

Ustvarjalnost Slovenskih poti v Trstu je prikazal tudi drugi večer, in sicer s filmom in predavanji o arhitekturi Maksa Fabianija in o slikarstvu Avgusta Černigoja.

Vsi ti večeri bi ostali zgolj lepo doživetje, če ne bi bilo v četrtek popoldne, 30. januarja, tudi okrogle mize, kjer so Evgen Bavčar, Darko Bratina in Jože Pirjevec razložili francoski javnosti družbeni položaj Slovencev v Italiji. Predavanje o zgodovini in današnjem stanju tržaških Slovencev je v francoščini prebral Pirjevec, nato pa v italijanščini pogumno odgovarjal na vprašanja. Zelo jasno je govoril o fašističnem obdobju na Tržaškem, o današnji moralni krizi Trsta in opozoril na politično italijansko težnjo zanikati obstoj Slovencev v Trstu. Če je antisemitizem v strogem pomenu besede po fašističnem obdobju izginil, se neka vrsta rasizma še vedno ohranja v drugih oblikah v odnosu do Slovencev. Vprašanja iz dvorane so pokazala, da so nekateri Francozi dobro seznanjeni s političnim položajem Slovencev na Tržaškem, manj pa z našo kulturo. Tako se je pojavilo vprašanje, kakšne vere so tržaški Slovenci in predavatelj je jasno odgovoril: »Katoliške.«

Zaradi slovenskega deleža med Tržaškim tedom v Parizu so Francozi zvedeli, da Trst ostaja mednarodno evropsko mesto tudi za prihodnost, in ne samo zadnji »obronek Italije«.

E. K.

Najbolj popoln dokument o skrivnosti Cerkev

(Iz pastirskega pisma goriškega nadškofa »V občestvu gradimo Cerkev«)

Po bežnem pregledu bogoslovja o Cerkvah v srednjem veku in pred drugim vatikanskim koncilom se ustavimo pri koncilski konstituciji »Luč narodov«. To je najbolj premišljen in popoln dokument o skrivnosti Cerkev.

»Večni Oče je po docela svobodnem, skrivnostnem načrtu svoje modrosti in dobrote ustvaril vesoljni svet. Sklenil je dvigniti ljudi k udeležbi pri božjem življenju, in jih, ko so v Adamu padli, ni zapustil, temveč jim je vedno nudil pomoč za zvečičanje zaradi Kristusa Odrašenika ... Tiste, ki verujejo v Kristusa, je sklenil poklicati v svojo Cerkev, katera je bila že od začetka sveta napovedana v predpodbah, čudovito pripravljena v zgodovini izraelskega ljudstva in v stari zavezi, ustanovljena v poslednjih dneh in razglašena z izlitem Sv. Duha. Ob koncu vekov pa bo ta Cerkev dosegla dovršitev v poveličanju« (C 2).

Ta temeljni pogled na Cerkev, ki jo je Oče hotel, privzel Sin in razodel Sv. Duh, povezujejo koncilski očetje s prispodobno poroke prav po sv. Kromacij: »Cerkev se upodablja kot brezmadežna nevesta brezmadežnega Jagnjeta, ki jo je Kristus kot nevesto ljubil in je zanjo dal samega sebe, da bi jo posvetil. Privzel si jo je z nerazdružljivo zvezo in jo neprenehoma hranil in neguje. Potem ko jo je očistil, jo je hotel imeti združeno s seboj, da bi mu bila poslušna v ljubezni in zvestosti« (C 6).

Iz dejstva, da je Cerkev v moči božjega Duha Kristusova nevesta, njegovo skrivnostno telo, izhajajo za Cerkev važne posledice. Kristus je v svoji Cerkvah stalno pričujoč po Evharistiji in božji besedi. Po milosti Sv. Duha, ki spreminja kruh in vino v Jezusa Kristusa, se stalno uresničuje Gospodova pričujočnost v njegovi Cerkvah. Zato lahko upravičeno trdimo, da »Evharistija dela Cerkev in Cerkev dela Evharistijo«. Cerkev se razodeva predvsem v velikonočni skrivnosti, kjer se Kristus-Duhovnik nenehno povezuje s človeštvom in prek svoje Cerkve-duhovniške skupnosti »sedaj« udejanja velikonočni spomin. Po svojem Duhu je Kristus pričujoč s svojo besedo znotraj zgodovine odrešenja.

ZNAMENJA CERKVE

Kadar poslušamo božjo besedo, bolj spoznavamo, kaj je Cerkev v božjem načrtu, in dojemamo očitna znamenja Cerkev, ki je ena, sveta, katoliška in apostolska.

Ena: »Cerkev je v Kristusu nekaj zakramenta ali znamenja in orodje za notranjo povezavo z Bogom in za edinstvo vsega človeškega rodu« (C 1).

Sveta: »Verujemo, da je Cerkev neuničljivo sveta po Kristusovi ljubezni, ki je nazadnje svetost sama« (C 13).

Katoliška: Cerkev lahko uspeva pri vseh narodih, četudi ni od tega sveta, ker je Kristusovo kraljestvo. Ker je vesoljna, zmora v Kristusu in za Kristusa privzemati in gojiti sposobnosti, duhovna bogastva in običaje vseh narodov, v kolikor je vse to dobro (C 13).

Apostolska: Cerkev sloni na apostolskem temelju. Po vedno novih rodovih kristjanov mora biti na vsak način misljonska: »Vsakrteri Kristusov učenec je dolžan, da po svojih močeh razširja vero, da bi vse svet v polnosti prešel v božje ljudstvo« (C 17).

POMEMBNI IZRAZI

Da bo naše spoznanje o Cerkvah še bolj točno, pojasnimo nekatere izraze, ki jih konstitucija »Luč narodov« uporablja. To so: skrivnost, zakrament, božje ljudstvo na potovanju.

Skrivnost ne pomeni temne oz. nejasne stvari, marveč nam po nauku sv. Pavla želi povedati, da gre za načrt odrešenja, ki ga je Bog od vekov hranil v svojem umu in v svojem srcu in ga polagoma razodeval ljudem ter uresničeval v zgodovini, zlasti v Kristusovi osebi (prim. Kol 1, 25-27).

Zakrament: »Cerkev je v Kristusu nekaj zakramenta ali znamenja in orodje za notranjo povezavo z Bogom in za edinstvo vsega človeškega rodu« (C 1). Temeljna skrivnost ostane vedno Kristus, Cerkev pa je skrivnost, v kolikor je povezana z njim. Ker je Cerkev zares skrivnost, je nujno, da je vidna in da se udeležuje v mislonski dejavnosti ter združuje ljudi.

Božje ljudstvo: »Kristus je postavil novo zavezo v svoji krvi (1 Kor 11, 25) in kliče Jude in druge narode, naj se prelijejo v eno, ne po mesu, ampak po Duhu, in tako ustvari novo božje ljudstvo. Tisti namreč, ki verujejo v Kristusa ... postanejo naposled izvoljen narod, kraljevo duhovstvo, svet narod, pridobljeno ljudstvo. ... ki nekaj niso bili ljudstvo, zdaj pa

so božje ljudstvo (prim 1 Pt 2, 9-10; C 9). Odstranjena je poudarjena razlika med hierarhijo in laiki. Podčrtuje se nad vsako razliko v Cerkvah temeljna enakost vseh kristjanov, ki so predvsem božji otroci, v Kristusa verujoči učenci in sestavljajoči »božje ljudstvo«.

Na potovanju: Cerkev nadaljuje svoje zemeljsko romanje med preganjanjem sveta in božjo tolažbo (prim. Avguštin, De civitate Dei 18) oznanjujoč trpljenje in smrt Gospodovo, dokler ne pride (1 Kor 11, 26). Cerkev tudi sočutno skrbi za tiste, ki jih prizadevajo človeške slabosti in vidi v ubogih in trpečih podobno svojega ubogega in trpečega Ustanovitelja. Cerkev, ki ima v svoji sredi grešnike, je hkrati sveta in vedno potrebna očiščenja, zato nikoli ne preneha s pokoro in prenavljanjem (C 8).

KRAJEVNA CERKEV

Ko imamo pred očmi dovolj jasno podobo vesoljne Cerkev, nam je lahko pretila na krajevno Cerkev, ki se s škofom zbira »v edinstvi Očeta in Sina in Sv. Duha« (Ciprijan) ter predstavlja Kristusovo Cerkev in je prvenstveno nosilec pastirske dejavnosti.

»Škofija je del božjega ljudstva, ki je izročena pastirski službi škofa, s katerim sodeluje zbor duhovnikov. Ko je ta del božjega ljudstva strnjen okoli svojega pastirja in z njim po evangeliju in Evharistiji zbran v Sv. Duhu, sestavlja delno Cerkev, v kateri resnično je in deluje ena, sveta, katoliška in apostolska Kristusova Cerkev« (C 11).

Vabilo dušnopastirskega načrta, naj gradimo Cerkev, je namenjeno vsakemu verniku, da se vključi v stvarnost krajevne Cerkev.

Vemo, da krajevno Cerkev sestavljajo in bogatijo različna občestva in skupnosti kot so npr. družine, skupine, gibanja, društva. Navadno se pa Cerkev javlja zlasti v župnijski skupnosti in v dekaniji.

Papežev obisk v Indiji v besedi očividca

Papež pred pričetkom evharistične daritve v parku Brigade Parade Ground v Kalkuti. V ozadju mogočni Spomenik zmage

(IZVIRNO POROČILO)

Indija je dežela starih kultur in globoke duhovnosti, posebno gostoljubja. Preskočimo, da je bil Janez Pavel II. gost crčave, sprejet s salvami in rdečimi preprogami, kakor zahteva protokol. Pokleknil je, poljubil indijsko zemljo in izjavil, da je prišel božjepotnik, da potrdi svoje brate v veri in da se sooči z vrednotami indijske starožitnosti. Indija ga je pozdravila kot poslanca miru in svetovne solidarnosti.

Zaradi snega po gorah Himalaje in Kašmirja je bilo jutro v Delhiju hladno, a ga je kmalu ogrelo 25.000 vernikov, ki so delili s sv. očetom kruh bratstva. Tri organizacije — Viswa Parasad, Bandobasi Kalyan Kendra in RSS — so napovedale motiti papežev prihod in obljubile priti s svojimi dva tisoč predstavniki. Prišlo pa jih je le dvesto in ko je policija pripravila prva dva razgrajača, so vsi ostali pobežnili.

V Silongu ga je pričakala v jutranji megli in v asamskem soncu 150.000-glava množica. Najganljivejši ples je bil ples slovesa ro-lu Wangchu, množica pa je odzdravljala s toploto Kublai pozdravi, ko so se poslavljali od sv. očeta.

Kalkuta je bila že dolge dneve v pričakovanju. Vlada, oblasti, ljudstvo, ki se je natrlo (250.000) v parku Brigade Parade Ground, ki ga je velikodušno pristopil organizatorjem načelnik ministrstva in kralj tudi večino stroškov, sam komunist, a prijatelj m. Terezije. Vsi so solidarno sodelovali, da se je Janez Pavel II. čutil množici in organizatorjem, ki so stali na soncu od dveh popoldne, globoko v noč.

Tukaj bi rad omenil neki čudovit paradoks, ki pa morda ni bil paradoks. Zena omenjenega načelnika je prišla na večer v nadškofijsko palačo, kjer je sv. oče ravno zajel prvo žlico juhe. Papežev tajnik je ni hotel pustiti naprej in je zabranil celo glavnemu organizatorju p. Bruylantsu SJ dostop do papeža. Janez Pavel II. je pa zasljal šum na stopnicah in ročno zapustil mizo ter obstal pred ženo ministrskega predsednika naše levičarske krajevne vlade. Gospa se je dotaknila papeževih nog in ga prosila za blagoslov družini, njenemu možu in vlad. Sv. oče jo je blagoslovil in ji stisnil v roke medaljo. Sušlja se da tudi rožni venec s svojim medaljonom...

Da, sprejem papeža v Indiji je bil veličasten. Ni bil to triumf vladarja, marveč brata, ki je osvojil srca Indije. Zapustil je Indijo poslanico: Jaz sem vaš brat.

Sto lat, sto lat, nekije žije, žije nam sto lat, ješcer raz, nekije žije, žije nam (Naj živi, še sto let, živi živi še sto let...)

To poljsko zdravico mu je v slovo zapel indijski zbor mladine, to naj bo moj odgovor na nekatera neodgovorna in neobčutljiva poročanja, tudi v zamejskem slovenskem tisku.

Jože Cukale

Na obisku v Sloveniji

Dr. Tone Arko je Slovenijo zapustil s starši še kot otrok. Lansko poletje se je prvič vrnil kot odrasel mož. Naj kar sam pove, kako se mu je Slovenija predstavila!

Ustavil sem se pri neki bencinski postaji na robu Ljubljane. Avto sem zapeljal k črpalki, uslužbencu pa naročil, koliko bencina želim.

Izstopil sem iz avta, ker sem hotel nekaj kupiti v prodajalnici na tej postaji. Ko sem bil le nekaj korakov proč, je prišel iz prodajalne neki sicer še kar primerno oblečen mož. Ko je prišel do mene, me je nagovoril v srbohrvaščini. Ker nisem vedel, kaj mi govori, je začel ponavljati. Odgovoril sem v slovenščini, da ga ne razumem. Začel je vpiti name.

Uslužbenec črpalke me je vprašal: »Ali res niste razumeli?»

Pojasnil sem mu, da sem Slovenijo zapustil v rani mladosti in da sem sedaj prvič v Sloveniji po odhodu. Vprašal sem ga, kaj je tisti možki govoril. Povedal mi je, da je povpraševal po nekih informacijah. Ko se je pa razhudil, ker sem rekel, da ga ne razumem, je zabelil to svoje »govorjenje« z nekulturnimi izrazi vse od matere do Boga. Torej me je zopet nekdo nahrulil, ker nisem v Sloveniji govoril drugega kot slovenski jezik.

Pri obisku Postojnske jame sem imel zopet priložnost doživeti zapostavljanje slovensčine. Pred pričetkom ogleda jame so se turisti zbirali na obširnem prostoru, kjer so bili razobešeni napisi v jezikih, v katerih bodo vodiči govorili. Med jeziki so bili italijanski, francoski, nemški, angleški in pa napis za — Jugoslovane.

Pridružil sem se skupini, ki je stala pod napisom »Jugoslovani«.

Ob napovedani uri je prišel vodič in začel govoriti v »bizantinščini«. Po slovensko sem ga vprašal, če bo kdo vodil in razlagal v slovenščini, a me ni razumel. Neki drug uslužbenec je stal blizu naše skupine in je vodiču tolmačil, kaj sem ga bil vprašal. Odgovoril je, da ne bo noben vodič govoril v slovenščini. Torej v rodni domovini mi bo govoril tujec v tujem jeziku!

Razočaran sem se pridružil skupini, ki je čakala pri napisu »english«. K sreči je bil vodič, ki je vodil našo angleško skupino, Slovenec. Zbranim je povedal v angleščini pred vsako zanimivostjo v jami predpisano razlago, ko smo pa šli od točke do točke v jami, sva se pogovarjala po slovensko. Mnogo dodatnih zanimivosti sem zvedel.

Proti večeru sem šel v hotel Postojna,

v katerem sem prenočeval. Dobil sem sobo in odložil kovčke, potem pa sem šel v restavracijo na večerjo. Restavracija je v pritličju, jedilni list je bil tiskan v več jezikih, tudi v slovenščini. Natakariči sem seveda v slovenskem jeziku naročil, kaj želim. Napisala je in odšla.

Čakal sem kakih petnajst ali dvajset minut, toda mi še niso nič prinesli. Čas se je vlekel na dvajset, petindvajset minut, pa še nič.

Ko je preteklo več kot pol ure in sem še čakal, je prišla v restavracijo nova skupina turistov. Sedli so k mizi nedaleč od mene. Začeli so govoriti v nemščini.

Kar tri natakariče so jim hitele streči in v dobrih petih minutah so imeli vse na mizi.

Sele tedaj se mi je posvetilo. Zopet sem potegnil kratko, ker sem govoril slovensko. Logika je ta: če govoriš slovensko, ne boš dal bogvekakšno napitnino. Le tujci dajo kaj več. Zato strežje in postrežje najprej in predvsem njim.

Vstal sem od mize in šel k recepciji. V angleščini sem jim povedal odkrito, kaj mislim. Šefinja se me je ustrašila in dejala moji natakariči, naj takoj vse uredi. V nekaj minutah je vse prinesla. Ko sem končal večerjo, sem natakariči v angleščini povedal, da ne dam nobene napitnine, ker me je pustila toliko časa čakati.

Kakih sto korakov od carinarnice je bilo nekako sprejemanje in pozdrav prišlecem. Uradna predstavnica te skupine je bila mlada ženska v narodni noši. Res nisem noben strokovnjak za slovenske narodne noše, toda take, v kakršno je bila oblečena, še nisem videl med slovensko folkloro.

Nekaj časa sem pozdravni govor poslušal, govornik je bil mlajši mož. Pozdrav je bil v raznih evropskih jezikih, ne pa v slovenščini, to kljub temu, da smo bili na ozemlju SR Slovenije. Seveda pa so nas pozdravili v »bizantinščini«.

Ko so z vsemi formalnostmi opravili, sem v slovenščini vprašal tisto mlado žensko, kakšna je njena narodna noša. Toda slovenščine sploh ni razumela. Vprašal sem v angleščini, pa je bil odgovor spet: »Ne znam.« Tisti gospod, ki nas je bil pozdravljaj, je začel tolmačiti. Povedal je, da je ona — prav tako njena noša — iz Bosne.

No, to na »slovenski« meji. Vprašal sem, zakaj ni slovenske narodne noše, ker je tukaj pač ozemlje slovensko. Odgovor je bil spet »Ne znam.« Seveda nekdo dobro »zna«, nekdo bolj proti jugu najbrž.

OD TEDNA DO TEDNA

■ V Moskvi se je začel XXVII. kongres sovjetske partije. Uvodni govor je imel generalni tajnik Gorbačov. Pred pet tisoč delegati in 152 predstavniki komunističnih in socialističnih partij iz tujine je ostro obsodil številne napake v političnem in gospodarskem življenju SZ v zadnjih desetletjih. Dejal je, da je celotno sovjetsko gospodarstvo potrebno temeljite reforme, patudi partijo bi bilo treba preustrojiti.

■ V Stockholmu so neznanci streljali na švedskega ministrskega predsednika Olofa Palmeja, ko je bil na cesti v družbi svoje žene in ga ubili. Umorjeni je imel 59 let, bil nesporni voditelj socialdemokratske stranke ter vodil švedske vlade od 1969 do 1976 in od 1982 do smrti. Nasledil ga je Ingvar Carlsson, član strankinoga vodstva.

■ V Kairu je v policijski vojašnici v bližini piramid pri Gizah prišlo do hudih neredov, ki so se nato razširili po vsej egiptovski prestolnici. Pri tem je prišlo do pustošenja po turističnih lokalih in hotelih. Na ulicah je ostalo več stotin uničenih avtomobilov, številne trgovine in stanovanjske stavbe pa so močno poškodovane. Skupno število mrtvih je 36, ranjenih pa 325. Predsednik Mubarak je zaradi upora policistov odstavil notranjega ministra in ga nadomestil z generalom.

■ Nova filipinska predsednica Corazón Aquino je v nedeljo 2. marca pred trimilijonsko množico, ki se je zbrala v Luneta Independente Park v Manili prisegla, da se bo borila proti zlorabi oblasti, korupciji, nepotizmu, zoper kršenje človekovih pravic ter za svobodo besede in tiska. Tudi je bil odpravljen dekret o aretaciji brez procesa, mnogi politični zaporniki so pa bili že spuščeni na svobodo. Previdna pa je Aquinova do komunistične stranke, ki zaenkrat ostaja prepovedana. Svoje veselje nad mirnim prehodom prenosa oblasti je izrazil tudi kardinal Sin, ki je pri zahvalni sv. maši označil zadnje dogodke kot »božji čudež« in izrekel tudi voščila sv. očeta.

Po 50 letih zopet Turek kapucin

V Smirni v Mali Aziji je tamkajšnji škof posvetil za duhovnika kapucina p. Pija Murata. Novi svečenik je domačin iz Smirne in je po 50 letih Turek, ki je postal mašnik. Studiral je v Franciji in ima brata, ki se prav tako pripravlja za duhovnika.

Pričevanje iz Indije

O potovanju sv. očeta v Indiji je visoki hinduistični veljak dr. G. Ramachandran izjavil dopisniku francoskega lista »Le Monde« naslednje: »Po Gandhiju ni še nihče tako presvetlil naših duhov in razvil naše življenje kot je to storil Janez Pavel II. med svojim potovanjem. Priključil je na ceste in trge toliko ljudstva kakor noben drugi po smrti Mahatma Gandhija.«

Nov zaplet ob Titovi dediščini

Zadnje dni februarja, tako piše »Novosadski dnevnik«, je nepričakovano prišla tožba Titovega sina Zarka Broza, ki zahteva, da mu novosadska založba Forum izplača njemu pripadajoči del avtorskega honorarja za »Titove avtobiografske pripovedi«, ki so v 17 zvezkih izšli v madžarščini. V zapisu je tudi rečeno, da bodo nastopile razne Zarkove priče, zato menijo, da bo tožba zelo zapletena. Ostala dva Titova dediča ne postavljata zaenkrat nobene zahteve.

Predstavniki založbe Forum je dodal, da so s Titom sklenili pogodbo za objavo 1977. leta, ko je bil Tito še živ. Edini pogoj je bil, da se delo tiska vsaj v tisoč izvodih v 40 zvezkih. Forum je sklenil pogodbo za izdajo tega dela z jugoslovansko avtorsko agencijo, zato zahteva Zarko Broz tretjino honorarja.

Spor zaradi samostana v Oswiecimu

Ko je lansko leto sv. oče obiskal Belgijo, mu je znani p. Van Straaten, ki že vsa leta po vojni skrbi posebno za preganjane kristjane pod komunističnimi režimi, izročil večjo vsoto denarja s prošnjo, naj se v Oswiecimu (Auschwitzu) postavi samostan karmeličank. Te naj bi na tem kraju smrti in zločinov molile za vse žrtve nacističnega nasilja. To se je zgodilo in od lanskega maja v samostanu v Oswiecimu molijo osem karmeličank.

Toda oglasili so se židje v Belgiji in protestirali, češ da je v tistem taborišču

umrlo toliko in toliko židov in da se ne sme žaliti njihov spomin.

Čuden je ta protest, kakor da bi se z molitvijo žalil spomin rajnih! Poleg tega v Auschwitzu niso trpeli in umirali samo judje, z njimi so delili enako usodo še milijoni drugih žrtev, ki so bili krščeni.

Izganjanja hudiča

Kardinal Ratzinger, predstojnik Kongregacije za verski nauk, je poslal škofom pismo o izganjanju hudiča. Ker je vse več krščanskih skupnosti, ki med molitvenimi srečanji izganjajo hudega duha, je kardinal opozoril, da »smejo izgovarjati posebne obrazce nad obsedenimi le tisti, ki imajo za to posebno škofovo dovoljenje«. Prav tako »ne smejo verniki uporabljati obrazca za izganjanje Satana«, ki ga je določil Leon XIII. Lahko pa molijo, »kot je učil Jezus, da bi bili verniki osvobodjeni zla«.

Radodarni Eskimi

Za pomoč Etiopiji so sorazmerno največ darovali kanadski Eskimi. Vseh je komaj 25.000 in prebivajo visoko na Severu, kjer je življenje zelo trdo. Živijo največ od lova na severnega jelena. Če se lov ne posreči, jih takoj pesti lakota. Morda so prav zato najboljše razumeli trpljenje lačnih v Etiopiji. Zbrali so 50 tisoč dolarjev, kar je skoraj 90 milijonov lir. V razmerju s svojim številom so darovali več kot Italijani, Francozi ali Nemci. Etiopska vlada se jim je uradno zahvalila.

Prva številka »Mladike« v jubilejnem letniku

Iz tiskarne je prišla letošnja prva številka tega tržaškega mesečnika. Barvna naslovna stvar prikazuje drevo-viharnik z močnim in živim pogankom, ki ga napis na notranji strani platnice simbolično primerja z mladiko, ki je tudi ime revije. Tržaški mesečnik stopa s tem letnikom v 30. leto svojega neprekinjenega izhajanja. Poleg simbolične platnice opozarja na ta jubilej tudi uvodnik z naslovom »Naših trideset let«. V članku je med drugim rečeno:

»Mladika je skoraj 30 let spremljala ta tok slovenskega nehanja. Beležila ga je predvsem v zamejstvu, a je hkrati lovila utripne in signale tudi iz matičnega zaledja in pa med rojaki, razpršenimi po vseh celinah sveta. Nismo bili samo kronisti, saj je bila naša revija ustvarjalno prisotna na polju slovenske literarne besede, kulturnega in prosvetnega snovanja, pa na polju družbenih problemov, duhovnosti, vzgoje, šolstva, politike.«

Uvodnik zaključuje s tole mislijo: »Pa še nekaj nas je povezovalo v tej dolgi, nepozabni dobi: prijateljstvo. Slonelo je na enakem pojmovanju naše dolžnosti in na prav takim prijateljskem odzivanju našega zaledja — vas vseh. Na to dragoceno vez nas je vedno opozarjal že deset let rajni prof. Jože Peterlin, ki mu revija dolguje rojstvo in dvajset let ljubečega garanja. Prijateljstvo naj bo zato svetla vodilna beseda tudi pri nadaljevanju naše avanture, imenovane Mladika.«

V prvi številki jubilejnega letnika začenja Mladika objavljati svojevredne duhovni dokument iz medvojne slovenskega časa. Gre za dnevnik, ki ga je med 1941 in 1943 pisal bogoslovec Lojze Breznik, pranečak znamenitega slovenista Antona Breznika. Mladenec je bil ubit septembra 1943 po padcu Turjaka, kjer se je znašel po naključju. Ze iz prvih dnevnih zapisov izhaja, da je šlo za mladega človeka izjemne duhovne globine, čigar

življenjski cilj je bil tako rekoč v nebesih in ne na zemlji, gotovo pa daleč od dramatične stvarnosti Slovenije v križnem ognju okupacije in revolucije. Avtorja in njegov dnevnik, ki se je ohranil po srečnem naključju, predstavlja pisatelj Alojz Rebula.

Mladika objavlja potem novelo »Univerzalna akupresura z aquaterapijo«. Gre za spominski zapis upokojenega zdravnika Ivana Hribernika, ki se poleg z utrinkom iz lastne mladosti posveča tudi razmišljanju o vitalnosti slovenskega naroda.

Jelka Cvelbar objavlja prizadeto in kritično razmišljanje »Ali Boga sploh potrebujemo«. V rubriki »Imena naših krajev« obravnava Pavle Merku tokrat Sempolaj.

Med članki te številke Mladike izstopa zapis »Ob 40-letnici vetrinske tragedije«. Članek na pregleden način povzema znana dejstva in dodaja najnovejšo podrobnosti iz publikacij in arhivov. Nadalje bomo v reviji intervju s prof. Jožetom Pirjevcem, ki odgovarja na vprašanja ob robu decembrske tržaške razstave o Trubarju in začetkih slovenskega pismenstva.

V rubriki »Zamejska in zdomska literatura« poroča Martin Jevnikar o novih delih Renata Ouaglie, Ludvika Cegljarja, Aceja Mermolje in Marija Čuka. Isti avtor ocenjuje tudi tri publikacije o Sloveniji v Ameriki. Tudi tokrat je zanimiv izbor žgočih matičnih tem pod naslovom »Iz slovenske publicistike«. Od ostalih rubrik naj omenimo pestro in obširno »Antena« in pa »Novice iz knjižnice Dušana Černet«.

Tudi v novem letniku bo Mladika objavljala mladinsko prilogo »Rast«. V tokratni prilogi, ki ima zaporedno številko 29, izstopajo članki o šolskem verouku, o delovanju Slovenskega kulturnega kluba in o odporu do apartheida in vseh pojavov rasizma. Poezijo zastopa v tej številki Mladike njen stalni sodelavec in prijatelj z Japonskega, Vladimir Kos.

Kongres na Sardiniji

Zadnje dni prejšnjega tedna je bil v Cagliariu, glavni mestu sardinske dežele, kongres Sardinske akcijske stranke (Partito Sardo d'Azione), ki vodi samostojno politično smer v deželi kot v širšem merilu. Sardinska stranka je za to priložnost povabila na kongres tudi predstavnike drugih manjšinskih strank, kot so Union Valdotaïne, Slovenska skupnost, Furlansko gibanje in okcitansko avtonomistično gibanje. Predstavniki teh strank so tudi v soboto 1. marca nastopili s pozdravnimi nagovori. Prav tako je bila prisotna bližnja Korzika (v Franciji), ki je tudi pozdravila svoje najbližje avtonomistične sosede.

Kongresu so predsedovali glavni predstavniki političnega življenja na Sardiniji, med njimi predsednik deželne vlade Melis, predsednik PSDAz in evropski poslanec Columbu ter parlamentarci stranke. V izvajanjih vseh glavnih predstavnikov stranke je bilo veliko slišati o neodvisnosti Sardinije in o federalizmu, kar naj bi še nadalje predstavljalo politični program te stranke.

Za Slovensko skupnost je prinesel pozdrav deželni tajnik Andrej Bratuž, ki je v svojih izjavah predvsem podčrtal načelo o povezanosti manjšin v Italiji in v Evropi ter se zahvalil sardinskim parlamentarcem za podpis zakonskega osnutka SSK za zaščito Slovencev v Italiji. Prikazal je nadalje sedanje stanje slovenske manjšine, ki še vedno pričakuje ureditev svojega položaja. Posebej je tajnik SSK navezal svoja izvajanja na skupno sodelovanje pri zadnjih evropskih volitvah, ko je prišlo do nadvse lepega rezultata za izvolitev manjšinskega evropskega poslanca. Podobne misli o pomenu takih skupnih nastopov in zadnjih evropskih volitev sta tudi iznesla zlasti valdostanski in furlanski predstavniki. Kongres je na splošno imel velik odmev v vseh javnih občinah v državi.

RAZNO

Zlatomašniki na Koroškem

V četrtek 20. februarja so se zbrali v Domu v Tinjah letošnji zlatomašniki na Koroškem. Vseh je bilo osem, med njimi štiri Slovenci: p. Jakob Vučina, p. Bertrand Kotnik, župnik Avguštin Čebul in župnik Vinko Zaletel. Somaševanje je vodil Avguštin Čebul.

Prvič se je zgodilo, da so slovenski duhovniki povabili v svojo sredo tudi soprota nemškega jezika. Pri pridigi je vsakdo povedal nekaj iz svojega dolgega duhovniškega življenja. Govor vseh pa je izzvenel: »Hvala Bogu za to pot, hvala Bogu, da smo lahko bili božje orodje v božjih rokah!« Prijateljsko srečanje se je nato nadaljevalo pri kosilu v Domu.

Škof brani svojega župnika

V Banja Luki so 24. januarja zaprli župnika Filipa Lukenda. Župnik zavrača vse obtožbe. Proti njemu pa je huda gonja po časopisih in po radiu. Državni zakon sicer trdi, da je vsakdo nedolžen, dokler mu ni krivda dokazana. Župnik je bil pred časom operiran na želodcu in bi bil potreben posebne zdravniške nege, ker mu rana stalno krvavi. Te nege mu pa v ječi ne nudijo. Zato je krajevni škof Alfred Pichler poslal nujno prošnjo za posredovanje verski komisiji v Beograd, v Sarajevo, v Banja Luko, apostolskemu nunciju, jugoslovanski škofovski konferenci in na uredništva časopisov.

Današnja Ljubljana

Slovenska prestolnica ima po zadnjih podatkih 330.000 prebivalcev (leta 1948 115.000, leta 1981 pa 223.418). Od tega jih je 186.000 zaposlenih, med njimi 46% žensk. Registriranih je 114.000 motornih vozil; osebni avto pride na 3,3 prebivalcev. V Ljubljani je 31 klinik in bolnišnic, 6 zdravstvenih domov ter 196 ambulant in dispanzerjev. Po številu prebivalstva presegajo Ljubljano Beograd (leta 1981 1.075.125 prebivalcev), Zagreb (763.293) in Skopje (405.597), manj kot Ljubljana pa izkazujejo Sarajevo (318.468), Novi Sad (169.832), Priština (109.208) in Titograd (bivša Podgorica) 95.857.

Tragična resničnost

Minister za zdravstvo Degan je objavil številke, katere se nanašajo na splave, ki so bili zakonito izvršeni v preteklem letu. Bilo jih je 209.954 v primeri z 227.350, kolikor jih je bilo leta 1984. Na tisoč rojstev je lani prišlo 355,8 splavov. Splavi so zlasti pogosti pri poročenih ženah, ki že imajo otroke od 25. do 39. leta starosti.

Med deželami ohranja žalostno prvenstvo Emilia-Romagna: 727,2 na tisoč rojstev. Zelo razširjen je splav tudi na Siciliji, v Markah in v Kampaniji, medtem ko sta Kalabrija in Južna Tirolska v tem oziru še precej zdravi.

tržaške novice

Spokorno bogoslužje v cerkvi Novega sv. Antona

V nedeljo 16. marca ob 15. uri bo spokorno bogoslužje s priložnostjo za sveto spoved v cerkvi Novega sv. Antona. Vodil ga bo solkanski župnik in dekan g. Jožko Benedetič. S petjem pa bo sodeloval sveto-kriški cerkveni zbor. Na voljo bo več spovednikov.

Cankareva farsa »Pohujšanje v dolini Sentflorijanski«

O tej zadnji predstavi SSG smo zvedeli iz Trsta samo sledeče: igra v sedanji Babičevi režiji je pohujšanje za mladoletne gledalce, za resne odrasle pa je le brez-komistno izpraševanje vesti, ki se konča brez vsakega haska, ker Sentflorijanci »ostanejo kakor so bili«. Ko bi odgovorno vodstvo Slov. gledališča opozorilo kakorkoli družine, da je ta igra za mladoletne neprimerna ali da bi skupno s šolami privedilo par dni pred premiero »gledališko uro« kakor jo pred težjimi deli prirejšajo v drugih večjih mestih, bi bila škoda mnogo manjša, korist pa seveda večja. Mladoletniki navadno ne kupujejo Gledališkega lista, oziroma ga pred predstavo v gledališču ne berejo. Gre do dvorano brez priprave, v svojo škodo.

Več bomo o tej tri stoti premieri napisali, kadar pride »Pohujšanje« v Gorico. Ves blesk in luksuz, ki ga je režiser Babič vložil v to igro, ne pretehta škode in poniževanja slovenskih Sentflorijancev, če je Cankar sploh samo na Slovence mislil.

»Figole - Fagole« na Opčinah

Mladinska dramska skupina je v preteklem tednu že dvakrat v Prosvetnem domu na Opčinah priredila znano veselo igro »Figole - Fagole«. To naj bi bili dve vasi, recimo tudi na Krasu, ki ju loči nepotrebna meja. Figolani se bavijo s klobučarstvom, Fagolani pa izdelujejo vse vrste dežnikov. Tu nastane na meji ob zamenjavi blaga prepir, ki ga z vso silo kroti mejni stražar, ki dela red: »Stoj, če ne bo jolj!«

Do pravega reda nikakor ne pride, ker stražar na meji tudi zaspi in takrat si Figolani in Fagolani marsikaj privoščijo.

Veselo igra ima eno samo dejanje, dolgo blizu 90 minut. Brez pretiravanja želimo pohvaliti mlade igralce, ki so se odlično postavili. Predvsem so lepo izgovarjali in brez vsake težave premagali na pamet dolge vloge in se vrteli po odru kot poklicni igralci. Tudi najbližji pri odru niso slišali šepetale; zgodilo se je celo, da je zmanjkal električni tok in na odru je tekla igra naprej, dokler ni nastal velik smeh, ker gledalci morajo igro na odru ne samo slišati, ampak tudi videti. Zato vsa pohvala vsem igralcem iz raznih kraških vasi, prav tako vsem vzgojiteljem, ki so z mladimi to prijetno igro na Opčinah pripravili. - F. S.

Dolina

Krajevna sekcija SSK o sporu med občinskimi uslužbenci in upravo. Sekcija SSK v občini Dolina je na svoji seji v Borštu 24. februarja razpravljala tudi o sindikalnem sporu med občinsko upravo in njenimi delavci in uslužbenci. O tem je izdala tiskovno poročilo, v katerem pravi, da je javni izbruh spora med uslužbenci dolinske občine in socialkomunistično upravo morda presenetil splošno javnost, ki je bila vajena slišati in brati samo najboljše o občinski upravi. Ni mogoče pa tega trditi o tistih, ki stvari od blizu poznajo in so v eni ali drugi obliki v preteklosti opozarjali upravo na neurejenost dela občinskih uslužbencev zaradi izmikanja natančni opredelitvi njihovih pristojnosti, pravic in dolžnosti. Prav zadnji dogodki povsem točno odražajo neurejeni pristop uprave do sindikalnih problemov svojih uslužbencev, kar je lahko znak površnosti ali zavestne politike.

Svetovalska skupina Slovenske skupnosti je na opisano stanje in povezane probleme med drugim opozorila upravo ob razpravi o lanskem proračunu, a uprava je očitno prezrla zadevno poročilo, za kar je sedaj sama odgovorna.

Javno razkritje neurejenih odnosov med občinsko upravo in uslužbenci dokazuje, da se proces demitizacije »vzornosti« napredne uprave PCI-PSI nezadržno nadaljuje. Na dan stopajo vse bolj stvarni problemi, ki jih še tako lepo zveneče izjave in besede ne morejo preglasiti, kaj šele rešiti. Odprti sindikalni problemi so danes objektivno dejstvo ne samo v tržaški občini, ki ima demokristjanskega župana,

ampak tudi v Miljah in Dolini, ki imata komunističnega župana. Stvarno se je namreč izkazalo, da je dosti lažje pošiljati pisma Gorbačovu in Reaganu, kakor pa se porazgovoriti z najbližjimi občani in sodelavci.

Sekcija SSK izraža občinskim uslužbencem politično podporo, da se njihovi predolgo odlašani problemi stvarno rešijo brez vsakršnih političnih pogojevanj s strani uprave.

Prireditve ob dvatisočletnici nabrežinskih kamnologov

Občina Devin-Nabrežina je v sodelovanju s Tržaško trgovinsko zbornico in KD »Igo Gruden« pripravila razstavo ob dvatisočletnici nabrežinskih kamnologov. Razstava bo odprta od 7. do 24. marca ob delavnih od 9. do 12. ure in od 17. ure do 20.30, ob nedeljah pa od 10. do 12. in od 15. do 20. ure. Predvajanje filma »Kamen, živa podoba Krasa« v slovenskem jeziku pa bo ob delavnih razen od ponedeljk ob 18. uri in ob 20.30, ob nedeljah pa ob 16.30, 18. uri in 19.30. Dopoldne predvajanja za skupine.

V dvorani Igo Gruden je zgodovinska razstava, ki se nanaša na dokumente in slike iz različnih obdobij, ki so zaporedno oštevilčena od I. do VI.

V župnijski dvorani sta na ogled geološki prikaz in staro obrtništvo; v Ušajevi domačiji je etnografska razstava, v občinski čitalnici pa nekatere umetniške slike.

PESEM KAMNOLOMOV

*Kamnolog, kamnolog,
kjer svoj kruh si človek lomil!
Ze dvakrat tisoč let: v burji, soncu,
a tega bleska nihče ne zlomi!*

*Od vzhoda do zahoda
srečavaš marmor iz kraških
neder Nabrežine;
krasi palače, hiše, cerkve, spomenike,
slavi Boga, človeka in svetnike.*

*Izdelek vseh iz marmorja je knjiga,
ki poje pesem delu, duše plemeniti,
iz vekov v večnost nosi mojstrske ideje
z voščilom bratstva preko vsake meje.*

Postni govori na radiu Trst A

Na sporedu so ves postni čas vsak torek in petek ob 15.45.

7. marca: *Kdo čuti s človekom?* (p. J. Pucelj SJ).

11. marca: *Kdo me oblikuje?* (p. F. Kramberger).

14. marca: *Luč narodov* (p. J. Kokalj).

Iz Beneške Slovenije

Novi videmski škof prvič med beneškimi Slovenci

V nedeljo 16. februarja je prvič prišel v Nadiške doline novi pomožni videmski škof Pietro Brolo. Na povabilo župnika v Ljesi, ki je njegov sošolec, je ob prazniku sv. Valentina prišel blagosloviti novi električni generator, ki so ga ljudje iz njegove in iz sosednjih župnij (Ljesa, Topolovo, Kosca) kupili za misijon v Pawanji (Tanzanija), kjer misijonari domačin p. Emil Ciuch. K nakupu je pomagalo tudi domače podjetje Beneco iz Cemurja.

Po maši in blagoslovitvi novega generatorja se je g. škof zdržal z občinskimi upravitelji, ki so mu razložili težave svoje občine. Škof je pokazal, da jih razume, saj je sam bil kot mlad duhovnik v Karniji, ki ima slične probleme.

Oglas v stiski

Delavec Vincenzo Agnoletto, star 44 let, poročen, dva otroka, je dal v krajevni list blizu Trevisa oglas, da odstopi eno ledvico za stanovanje v najem v tem mestu ali bližnji okolici.

Z GORIŠKEGA

Predstavitve »Celovskega zvona« v Gorici

Te dni je izšla v Celovcu nova, že 10. številka »svetoslovenske revije« Celovski zvon. Z njo se začenja četrti letnik zanimive publikacije, ki ima svoje urednike v zamejstvu v Celovcu in Trstu, v matični Sloveniji in v zdomstvu.

Ob začetku novega letnika bo v torek 11. marca srečanje s predstavniki uredništva v Katoliški knjigarni v Gorici.

Srečanja, ki se bo začelo ob 18. uri, se bodo udeležili glavni urednik, ravnatelj slovenske gimnazije v Celovcu prof. Reginald Vospernik in člani uredništva Vinko Ošlak in prof. Marija Spieler iz Celovca ter prof. Alojz Rebula iz Trsta. Orisali bodo dosežanje pot in načrte Celovskega zvona, nakar bo razgovor s prisotnimi.

K srečanju prisrčno vabita Celovski zvon in Katoliška knjigarna.

Uspel koncert in baletni nastop ljubljanske skupine

Na vabilo SKPD Mirko Filej je v soboto 22. februarja nastopila v Katoliškem domu v Gorici skupina KUD dr. Lojz Kraigher z Univerzitetnega kliničnega centra v Ljubljani. Skupina je nastopala tako z zborovskimi kot s folklornimi delomi.

V začetku je ljubljanske goste pozdravil predsednik SKPD M. Filej Viktor Prašnik, ki je poudaril pomen takih obiskov iz matične domovine, ob koncu pa je skupini v znak zahvale izročil knjigo »Goriški sprehodi« M. Peratove.

Skupina s Kliničnega centra v Ljubljani se je sama predstavila in tako smo lahko videli, da jo sestavljajo mlodane vsi zaposleni v tej najvidnejši slovenski zdravstveni ustanovi: od zdravnika in psihologa do bolničarja in uradnika. Sama nastopa predvsem v kliniki za lajšanje bolnikom, seveda pa ima tudi lastne nastope tudi izven nje. In tak je bil prav obisk v Gorici, ki je hotel ponesti pesem in ples izven osrednje Slovenije v zamejstvu.

Najprej se je na odru začel ples z znanim Ravelovim Bolerom. Nato je pevski zbor začel svoj program in zapel vrsto pesmi slovenskih in tujih klasičnih skladateljev. Naj omenimo, da sta se zbor in plesna skupina lepo zvrstila v posameznih delih. Zbor je dirigiral Venceslav Zadavec, folklorno skupino pa je vodil Drago Vidovič.

Mešani zbor je lepo in z občutkom odpel skladbe W. A. Mozarta (znani Ave verum), O. Vecchija renesančno skladbo, sledile so nekatere tuje narodne pesmi. Najlepše pa se je pevška skupina gotovo predstavila s slovensko pesmijo. Iz te smo predvsem slišali skladbe nekaterih starejših skladateljev (B. Ipavec, A. Foerster, D. Jenko), pa tudi novejših (Gobec, Mihečič) in privedle zlasti koroških narodnih pesmi (Kernjak, Kramole). V njih smo lahko zabeležili toplino slovenske melodije, ki tudi danes lahko bogato oplodi in prevzame poslušalca. Ob koncu so še dodali nekaj točk izven programa.

Posebej za oko pa je bil zanimiv in lep nastop folklorne skupine. Tu smo mogli občudovati zlasti bogastvo belokranjskih in gorenjskih plesov z instrumenti in pesmijo. Prvi so bolj lirični in mehki, drugi bolj vedri in šegavi. Vsekakor je bil vtis zelo dober in posebej velja zabeležiti pestro in razgibano dinamiko.

Nastop ljubljanske kulturne skupine s Kliničnega centra je gotovo pomenil prvo obliko sodelovanja z našimi prosvetnimi dejavniki. Prav gotovo bo prišlo še do drugih oblik srečanj v bodoče, tudi z gostovanjem kake naše skupine pri njih. - ab

Števerjan

Burna seja občinskega sveta. Na tej seji, ki je bila 28. februarja, je bila na sporedu le ena točka: razprava o novem občinskem davku, TASCO imenovanem. Pri tem je župan napravil velik spodrsrljaj: dal je namreč razposlati za sejo le vabila v italijanščini. Sicer se je to po zadnjih volitvah že večkrat dogodilo, da so bili razobeženi na števerjanski občini samo italijanski pčzivi, proti čemur so svetovalci SSK že ponovno protestirali. Da bi se to ne ponavljalo, so na začetku omenjene seje predstavniki SSK v znak protesta v soglasju s celotnim vodstvom krajevne sekcije zapustili sejni prostor.

Širite „Katoliški glas“

Misijonar Klemen Stolcer bo med nami ob ponedeljku 10. do sobote 15. marca. Obiskal bo nekatere šole in tudi župnijske skupnosti, kamor ga bodo povabili. Misijonarjevo bivanje med nami se vključuje v postno misijonsko akcijo. Misijonar prihaja z Madagaskarja.

goriške novice

Imenovanja v goriški občini

Na zadnji seji občinskega sveta v Gorici je prišlo do raznih pomembnih izvolitev in imenovanj v razne ustanove in komisije. Med izvoljenimi predstavniki v teh upravnih telesih so tudi zastopniki Slovenske skupnosti. Pomembno mesto je zasedla dr. Harjet Dornik-Klanjšček, ki je bila izvoljena za predsednika občinske lekarne v Standrežu. V upravni odbor sveta za avtoporto je bil izvoljen prof. Albin Sirk; v domu za ostarele bo sedaj v upravnem svetu Franc Kenda, bivši občinski odbornik v Krmini. V upravni svet mestnih podjetij pa M. Breščak.

Se na predzadnji seji sveta pa je med drugim velikanska večina sploh zavrnila vsako debato o misovski resoluciji, ki kritizira Vizizijev zakonski osnutek o zaščiti slovenske manjšine, osnutek, ki sploh ni pravi predlog zakona po izjavah ministra samega. Od komunistov mimo petstrankarske obstoječe večine vse do liberalca so svetovalci prepričali ponovno instrumentalizacijo misovcev okrog naše zakonske zaščite.

Sestalo se je pokrajinsko tajništvo SSK

V Gorici se je na svojem sedežu sestalo pokrajinsko tajništvo Slovenske skupnosti, ki je bilo izvoljeno na zasedanju zadnjega pokrajinskega sveta. Politični tajnik Marjan Terpin je v uvodu zastavil nekatere smernice bodočega političnega dela in predlagal takojšnjo organizacijo seminarja, kakor je bilo objavljeno na seji zadnjega pokrajinskega sveta SSK. Tajništvo je tako določilo, da bo seminar na temo »Smernice SSK v prihodnjem obdobju« zlasti v luči ideološke problematike, v soboto 15. marca in naj bi na njem imeli uvodne referate dr. Andrej Bratuž, dr. Rafko Dolhar, dr. Ivo Jevnikar in nabrežinski župan Bojan Brezigar.

Nadalje so razpravljali o nedavni občinski seji v Doberdolu, kjer je načelnik svetovalske skupine SSK polemično zapustil sejno dvorano. Vodstvo SSK izraža vso solidarnost dr. Maksu Gergoletu in celotni svetovalski skupini SSK v Doberdolu, kajti vprašanja, ki jih je SSK iznesla, so v tej občini predmet vsakodnevnih razprav med občani in kot taka zaslužijo poglobljeno razpravo v občinskem svetu.

Kdor izjavlja (tako je namreč trdil predstavnik Občinske enotnosti), da pretres perečih problemov prebivalstva, kot je gradnja stavbe za srednje šole in prevoz dijakov, predstavlja nepotrebno izgubo časa, ne zasluži, da sedi v najvišjem občinskem izvoljenem telesu, če pa so vprašanja, s katerimi se občinski svet ubada vedno ista (kakor je tudi trdil predstavnik večine) pomeni, da jim na žalost občinska uprava v Doberdolu ni znala najti ustreznih rešitev.

Pokrajinsko tajništvo SSK poziva doberdolsko občinsko upravo k bolj demokratičnim načinom vodenja upravnega življenja začenši s tem, da opoziciji postreže s tehtnimi in motiviranimi odgovori v zavesti, da tudi Slovenska skupnost predstavlja precejšen del doberdolskih občanov.

Sovodnje

Občinska seja. Na tej seji (28. febr.) je bil odobren izvršilni načrt za zgraditev parkirišča in ureditev zunanjega prostora pri telovadnici. Svetovalci so zvedeli, da je predvidenih za ta dela 125 milijonov lir, tj. 65 milijonov več kot je bilo prvotno določeno, ker so pač potrebna dodatna dela, ki jih izvršilni načrt ni vseboval (oporni in ograjni zidovi, razsvetljava in 2.500 kv. m prevleke asfalta).

Odobrena je bila tudi zgraditev ograjnega zidu zadaj pri bivši šoli v Gabrjah. Pri tem je stekel pogovor o raznih delih, ki bi jih bilo treba narediti okrog te stavbe. Svetovalec SSK Branko Černic je opozoril na oporni zid od šole proti cerkvi, ki ni več trden.

Razprava je nato tekla o dodelitvi služnostnega prehoda po občinski zemljišču, ki leži nasproti orožniški postaji v Sovodnjah. To zemljišče je občinska uprava svoj čas kupila z namenom, da se tam zgradi socialni center. Omenjeni prehod naj bi služil proslu le do časa, ko bo stopil v veljavo občinski regulacijski načrt.

V naslednji točki je podžupan Klemšer poročal o davku Tasco, ki ga je rimski parlament v okvirnem načrtu odobril. Davek je neke vrste nadomestek za razne davke, ki so zapadli, npr. davke na pse ali pobiranje smeti. Občinske uprave bo

do morale zato v doglednem času pripraviti plačilne lestvice, po katerih bodo občani novi davke plačevali.

Na koncu je župan poročal o srečanju 14. februarja na sedežu sovodenske občine, ki so se ga udeležili upravitelji slovenskih občin na Goriškem in Nove Gorice. Prisotni so bili tudi načelniki svetovalskih skupin SSK v občinskih svetih. Župan je svetovalce seznanil tudi o obisku jugoslovanskega generalnega tajnika v Trstu Draga Mirošiča.

Končno je poročal o gradnji cestnega podvoza pod železniško progo, katerega dela gre do koncu. S tem v zvezi je odbor poveril pod vodstvom zemljemerca Miranda dela nekemu podjetju, ki že vkopuje razne cevi in druge pritlikline, ki bodo služile za odtočno kanalizacijo, napeljavjo električne in podobno. Ostala dela pa bo uprava izvedla, ko bo podvoz končan. Ni pa župan ničesar omenil o stroških teh del, čeprav so razobešeni na oglasni deski v občinski veži. Tako zvedo, da je 9.400.000 lir namenjenih podjetju Pozzobon iz Bassana za izvedbo omenjenih del, 1.500.000 pa za nabavo omenjenega materiala. - R. D.

Nova pesniška zbirka

Mohorjeva družba v Celovcu je v februarju letos izdala pesniško zbirko Antona Slaviča »Iskal sem Luč«. Avtor je priznan strokovnjak za češki in srbohrvaški jezik, prevajalec in kulturni delavec. Zdaj živi v Blausteinu v ZR Nemčiji, kjer deluje med slovenskimi zdomci.

Življenje misijonske Cerkve

Tak je naslov priloge, ki spremlja današnje številko »Katoliškega glasa« in govori o pomoči, ki jo izkazuje goriška nadškofija škofiji Bouaké v Slonokoščeni obali (Afrika). Prilogo smo natisnili v več izvodih, da jo lahko dušni pastirji v zvezi z misijonsko postno akcijo razdelijo med svoje vernike.

Šport

Pokrajinsko smučarsko prvenstvo

V nedeljo 23. februarja se je v Rablju pri Trbižu vršilo smučarsko prvenstvo goriške pokrajine, ki ga je pripravilo in izvedlo SZ Olympia.

Organizacija je bila dobra (zasluga poštvalnih odbornikov Olympic). Proga, ki jo je pripravil in trasiral krajevni smučarski učitelj Danilo Kravanja, je bila odlična. Prek sto atletov smučarjev, moških in žensk iz osmih smučarskih društev se je borilo za dosego dobrih rezultatov.

Pri nagrajevanju so bili navzoči tudi zastopniki trbiške občine, med njimi župan Anselmi in podžupan Clavora. Župan je v svojem pozdravu naglasil, da je Olympia tisto društvo, ki največkrat obiskuje in s tem valorizira Rabelj in Trbiž; v zahvalo je izročil prof. Krannerju spominsko plaketo. Rezultati:

Mladinke: 1. Vrtovec Marjetica (Olympia); 2. Selva Sabrina (S. C. Gorizia).

Senior ženske: Andretti Elena (Inter C. S.); 2. Vrtovec Alenka (Olympia).

Dame A: Tominec Veronika (Olympia), 2. Steni Marisa (Inter C. S.), 3. Lutman Lidia (Inter C. S.).

Dame B: Castellaz Silvana (S. C. Gorizia), 2. Candussi Nives (Inter C. S.), 3. Braidia Emilia (Olympia).

Mladinci: Russian Giulio (S. C. Isonzo), Grusovin Roberto (S. C. Gorizia), Madon Alessandro (S. C. Gorizia).

Senior moški: 1. Bello Bruno (S. C. Due), 2. Zuberti Sergio (S. C. Grado), 3. Russian Mauro (S. C. Gorizia).

Veterani A1: 1. Culot Natale (Inter C. S.), 2. Lapanja Dušan (Inter C. S.), 3. Kovac Stelio (S. C. Gorizia).

Veterani A2: 1. Olivo Sergio (Inter C. S.), 2. Spindler Luciano (S. C. Gorizia), 3. Hladnik Boris (Inter C. S.).

Veterani A3: 1. Zucchiatti Giorgio (S. C. Gorizia), 2. Pintar Gianni (Olympia), 3. Faganel Giuseppe (Olympia).

Veterani A4: Vida Armando (Olympia), 2. Castellaz Luigi (S. C. Gorizia), 3. Flego Igino (Olympia).

Veterani B1: Interbartolo Ignazio (Inter C. S.), 2. Starchi Igino (S. C. Gorizia).

Veterani B2: 1. Pausic Federico (Inter C. S.), 2. Gasparini Mario (Inter C. S.).

Veterani B3: 1. Kranner Martino (Olympia).

Društvene smučarske tekme Olympic

Kot je bilo že pred časom javljeno, se bo letošnje društveno smučarsko prvenstvo vršilo v nedeljo 16. marca v Rablju. Tekmovanje je namenjeno članom vseh društvenih odsekov (tudi odbojkarjem!), ki bodo po starosti in sposobnosti razdeljeni v različne skupine; odprto pa je tudi prijateljstvu in gostom.

Vpisati se je mogoče pri društvenih odbornikih (Kranner, Vrtovec, Vižintin) ali pa v športni trgovini K2 v Raštelju; vpisnina znaša 2.000 lir za starejše in 1.000 lir za mlajše.

Na voljo bo tudi avtobus. Podrobnejši podatki (urniki, način nagrajevanja itd.) bodo pravočasno javljeni.

MOŠKA C2 LIGA

Olympia Elektroterpin - Lib. Sacile 1 : 3

(15 : 12, 10 : 15, 13 : 15, 7 : 15)

Na srečanju 1. marca so naši fantje znova izgubili priložnost, da si zagotovijo varnejšo pozicijo na skupni lestvici. Igra plavih je skozi celo tekmo bila zelo zmedena, poleg tega pa je bil nasprotnikov blok tokrat res odličen. Pri naših igralcih je bilo opaziti preveč linearno igro, brez kake sheme in iznajdljivosti, tako s strani dvigača kot golkačev. Če se bo taka igra nadaljevala, proti Olympii izpad iz C2 lige.

MOŠKA I. DIV.

Olympia - Soča 0 : 3

(8 : 15, 9 : 15, 14 : 16)

V sredo 26. februarja je v I. moški diviziji prišlo do slovenskega derbija med Olympio in Sočo Cer-Impex. Sovodenjem, ki vodijo na skupni lestvici, pot do zmage ni bila preveč zahtevna. Z lahkoto so namreč premagali plave, ki so pa dokazali veliko poštvalnost, zlasti v tretjem setu, ko so imeli priložnost osvojiti set. Izkušeni Sovodenjci pa so kljub stanju 11 : 14 s čistim rezultatom zaključili srečanje.

ZENSKA I. DIV.

Olympia - Lib. Capriva 3 : 0

(15 : 1, 15 : 8, 15 : 6)

Robert Cotič

OBVESTILA

Združenje cerkvenih pevskih zborov - Gorica vabi k spominski sv. maši za pokojnim skladateljem Matijem Tomcem, ki bo v nedeljo 9. marca ob 19.30 pri kapucinih. Pevci iz Gorice in okolice bodo peli Tomčeve skladbe: odlomke iz maše v čast sv. Jožefu in pesmi: Ko srce nemir objema, Molite, bratje, O Kralj časti presveti in O luč nebeška.

Maša za edinost bo v Gorici, Zavod sv. Družine v ponedeljek 10. marca ob 16. uri. Vabi ACM - Gorica.

Slov. plan. društvo v Gorici priredi 16. marca v Zlebeh (Nevejsko sedlo) Goriško smučarsko prvenstvo v počastitev 75-letnice ustanovitve. Splošni pravilnik je objavljen v dnevniku, podrobnejše informacije pa dobite na sedežu ZSSDI v Gorici, ul. Malta 2, tel. 33029.

V Društvu slov. izobražencev v Trstu bo v ponedeljek 10. marca ob 20.30 predstavitev nove knjige Zore Tavčar »Poklical si me po imenu«. Oris dela bo podala prof. Ester Sferco.

Pokrajinski kongres SSK v Trstu je sklican za v soboto 12. aprila ob 16. uri na sedežu stranke v ul. Machiavelli 22 v Trstu. Na dnevnem redu so poročila strankinih organov, razprava in volitve novega pokrajinskega sveta in drugih strankinih organov.

Slov. Vincencijeva konferenca v Trstu vabi k maši za duhovne poklice in k duhovni obnovi, ki bosta v četrtek 13. marca ob 16.30 v zavodu Šolskih sester pri Sv. Ivanu.

Društvo naravoslovcev in tehnikov Tone Penko vabi člane in prijatelje na predavanje sodelavca tržaškega astronomskega observatorija dr. Pavla Zlobca »O repatičah in Halleyevi še posebej«, ki bo v četrtek 13. marca v Peterlinovi dvorani, ul. Donizetti 3, Trst z začetkom ob 20. uri. Po predavanju bo občni zbor članov.

DAROVI

Za Katoliški glas: Ciril Guštin, Francija 10.000; cerkveni zbor od Sv. Ivana v Trstu 30.000; M. L. 50.000; zvesta naročnica za poravnavo zaostale naročnine, ki je znašala 2.000 lir 20.000 lir.

Za katoliški tisk: Marica, Robert in Pavel Vidoni ob 7. obletnici smrti svojega moža oz. očeta Stanka 50.000 lir.

Druž. Ušaj, Gorica: za Katoliški glas 50.000, za katoliški tisk in za novo telovadnico po 100.000 lir.

Milka Velikonja, Gorica: za eno naročnino misijonarjem 40.000 in za lačne po svetu 30.000 lir.

Za obletnico smrti Stankota Trinka: sestra Marija za lačne po svetu 100.000 in za Katoliški glas 50.000 lir.

Za popravilo Cerkve v Sovodnjah: sovodenski skavti - nabirka starega papirja 500.000 lir.

N. N., Peč: v zahvalo svetogorski Materi božji 30.000 in za cesto na Sv. goro 20.000.

V spomin pok. Terčonovih in Sahovih: Jelka Terčon za misijone 50.000 in za cesto na Sv. Goro 50.000 lir.

Za Skupnost Družina - Opčine: Bianca in Adelfio Zini 100.000; druž. Italo Rossi v spomin pok. Quirina Zini 200.000; Marija Ražem, Bazovica namesto cvetja na grob Marije Vrše in Marije Brce 50.000; druž. Pescatori 76.000; Kamping z Obeliska na Opčinah 260.000; Vittorio Križmančič, Padriče 15.000; Marija Kreševi, Sv. Ivan - Trst v spomin pok. Marije Živic 10.000; Lidija Kalc 5.500 lir.

V spomin mame Marije Kralj hči Anica z družino za cerkev v Trebčah 50.000 in za Skupnost Družina Opčine 50.000; v spomin iste Eda Žerjal za Skupnost Družina Opčine 15.000 lir.

Za Marijin dom pri Sv. Ivanu v Trstu: cerkveni pevski zbor 100.000, Gina Cusina 10.000, Mara Posega 10.000, Marčela Pahor 20.000, Meri Zadnik 10.000, Vera Turk 10.000, Elvira in Milka Hrovatin 10.000, Johana Hrovatin 10.000, M. B. 15.000, Valerija Hrovatin 15.000, Marta Požar 100.000, Adrijan in Rafaela Rustja v spomin na Stano Oficijo 25.000 lir.

Za cesto na Sv. goro: Pepca Skočir v spomin Stane Oficije 10.000; Anica Slokar v spomin Dore Skočir 10.000 lir.

Za lačne po svetu: N. N. 200.000; K. Fabijan 50.000 lir.

Za lačne otroke: C. K. v spomin prve obletnice smrti sestre Rozalije Božič 20.000

Vsem plemenitim podpornikom našega lista Bog povrni, rajnim pa daj večni pokoj!

Zora Saksida DELA PAPISERIJA Pesmi

s predgovorom
FULVIA TOMIZZE

ZALOŽNIŠTVO TRŽAŠKEGA TISKA
ul. Montecchi, 6 TRST - tel. (040) 729060

Sopred od 9. do 15. marca 1986

Nedelja: 9.00 Sv. maša iz župnijske cerkve v Rojanu. 10.30 Mlad. oder »Čarodejni noviči«. 11.45 Vera in naš čas. 12.00 Kmetijski tednik. 14.10 Nediški zvon. 14.40 J. Rode: Ob 400-letnici Primoža Trubarja. 15.30 Sport in glasba ter prenosi z naših prireditev. 16.00 Športne novice. 18.00 Košarka Jadran-Citrosil Verona.

Ponedeljek: 8.10 Štirideset let slovenskih radijskih oddaj v Trstu. 10.10 Koncertni in operni spored. 13.20 Zborovska glasba. 14.10 Iz šolskega sveta. 15.00 Otroški kotiček: »Ali nas poznaš?«. 16.00 Iz zakladnice pripovedništva. 17.00 Kulturna kronika. 17.10 Tržaški oktet, mladinski zbor Glasbene matice iz Trsta, zbor Obala iz Kopra. 18.00 Kmetijski tednik.

Torek: 8.10 Nediški zvon. 10.10 Koncertni in operni spored. 14.10 Povejmo v živo! 15.00 Mladi mladim. 15.45 Postni govor. 16.00 Med Brdi in Jadranom. 17.00 Kulturna kronika. 17.10 Mi in glasba. 18.00 B. B. Batellino: »Ženska v črni ruti«.

IZŠEL JE »PASTIRČEK« ŠT. 6

Sreda: 8.10 Gledališki glasovi. 10.10 Koncertni in operni spored. 13.20 Mešani cerkv. zbor iz Sv. Križa, mešani zbor Skala iz Gropade in mešani zbor Sv. Jernej z Opčin. 14.10 Gospodarska problematika. 15.00 Čarobni globus. 16.00 Od Milj do Devina. 17.00 Kulturna kronika. 17.10 Sopranistka Olga Gocelj in pianistka Neva Merlak. 18.10 Poezija slovenskega zahoda.

Četrtek: 8.10 Od Milj do Devina. 10.10 Koncertni in operni spored. 13.20 Slovenska popevka. 14.10 Ne prezimo! 16.00 Na goriškem valu. 17.00 Kulturna kronika. 17.10 Revija Primorska poje. 18.00 Štirideset let slov. radijskih oddaj v Trstu.

Petek: 8.10 Na goriškem valu. 10.10 Koncertni in operni spored. 13.20 APZ »F. Prešeren« iz Kranja. 14.10 Povejmo v živo! 15.00 Iz filmskega sveta. 15.45 Postni govor. 16.00 Iz zakladnice pripovedništva. 17.00 Kulturna kronika. 17.10 Mi in glasba. 18.00 J. Rode: Ob 400-letnici Primoža Trubarja.

Sobota: 8.10 Kulturni dogodki. 10.10 Simf. orkester RTV Ljubljana. 14.10 Pogovori o kulturi sožitja. 15.00 Otroška oddaja: »Iz kota v kot«. 16.00 Popotovanje po Južni Ameriki. 17.00 Kulturna kronika. 17.10 Mi in glasba. 18.00 J. Rode: Ob 400-letnici Primoža Trubarja.

OGLASI

Za vsak mm višine v širini enega stolpca: trgovski oglasi in osmrtnice 400 lir, k temu dodati 18% davek IVA.

Odgovorni urednik: msgr. Franc Močnik
Tiska tiskarna Budin v Gorici

1. izdaja Katoliško tiskovno društvo

ZAHVALA

Iskreno zahvalo izrekava vsem, ki so sočustvovali z nama ob izgubi drage mame in tašče

Kristine Šemec vd. Pessina

Posebej se zahvaljujemo nabrežinskemu župniku g. Breclju, cerkvenim pevcem in številnim prijateljem za cvetje in tolažilne besede.

Liliana in Janko Košir

Nabrežina, 18. februarja 1986

Vas Hotel
34170 GORIZIA - GORICA (ITALY) - CORSO ITALIA, 63
TELEF. (0481) 82166/7/8 - TELEX 461154 PAL GO I

Življenje misijonske Cerkve

PRILOGA »KATOLIŠKEGA GLASA« ŠT. 10 - 6. MARCA 1986

Nadžkofova poslanica Zgodovinska pot

Kristus nam je prinesel dar edinosti in želi, da ga doživljamo čim bolj popolneje v Cerkvi. Drugi vatikanski koncil močno vabi škofo kot zakonite naslednike apostolov in člane Pastirskega zbora, naj bodo vedno med seboj edini in naj skrbijo za vse Cerkve. Ko je pok. nadškof Cocolin premišljeval o tej skrbi za vse Cerkve, je želel, naj se naša krajevna Cerkve tesno poveže z ono v Bouaké na Slonokoščeni obali. Povezava naših Cerkv se tako že 16. leto širi v medsebojnem spoznavanju, molitvi, prijateljski pomoči in delovanju misijonarjev, duhovnikov, redovnic in laikov. Zunanji vidni razvoj, ki so ga omogočila vaša dobra srca v teh letih na Slonokoščeni obali in je delo goriške Cerkve, je važen, toda še važnejša je prl tem pot skupnega delovanja v Kristusu in medsebojna ljubezen, ki vedno bolj raste v teh dveh Cerkvah. Kmalu bo dozidana velika cerkev v župniji Nimbò, ki jo bomo blagoslovili to jesen, če Bog da, in bo posvečena sv.

Petru v spomin na pokojnega nadškofa Cocolina. Ta božja hiša bo potrdila, kako se resnično razvija občestvo med našima Cerkvama. Letošnja postna akcija o občestvu in skupnosti naj nas spodbuja, da poiščemo, predlagamo in doživljamo to občestvo med nami in brati ter sestrami v Bouaké.

V naših župnijskih skupnostih živahno deluje misijonska zavest kot čudovit sad cerkvene skupnosti, ki naj nenehno živi in se izboljšuje.

V tem duhu občestva in v imenu vseh duhovnikov, redovnikov in redovnic ter laikov naše Cerkve srčno v Kristusu pozdravljam škofa msgr. Vitala Komenan Yao, duhovnike, misijonarje in vernike cerkve v Bouaké in želim, da bi vsi rasli v občestvu Očeta, Sina in Sv. Duha. Marija, Mati Cerkve, naj podpira, navdušuje in poplača vse, ki hočejo živeti vedno popolneje za zgradbo Cerkve. Blagoslovim vas

P. ANTON VITALE, nadškof

Sonce je zahajalo tisti zgodovinski dan 25. januarja 1970, ko je nadškof Peter Cocolin blagoslavljal v Kossou temeljni kamen cerkve, o kateri nihče ni vedel ničesar, ki pa naj bi v treh letih po božjih načrtih postala cerkev našega prvga misijona v Kossou na afriških tleh. Prisostvovali so blagoslovitvi in sledeči maši člani podjetja Impreglio in nekaj vernih goriške škofije. Po 16 letih je ta dogodek važen mejnik naše Cerkve. Isti dan so odprli in izročili gobavsko selišče v Manikró, kjer je goriška Cerkve zgradila okoli trideset hiš za gobavce. V tem času je na misijonskem polju marsikaj dozorelo. Začel se je in utrdil goriški misijon. Tri leta kasneje so poleg Bouaké ustanovili drugega v predmestju Nimbò. Tam so naši misijonarji nastopili decembra 1975.

Medtem je zorela tudi pri laikih misel, da bi se zavzeli vedno bolj za misijonsko delo. Leta 1980 so ustanovili Središče prostovoljnega sodelovanja za razvoj (C.V. C.S.), to je, mednarodni ustroj prostovoljcev. Po desetih letih od ustanovitve misijona v Nimbò krščanska skupnost naglo raste. V tem Središču je večina mladih (od 15 do 30 let) in se lepo razvija.

Pred približno desetimi leti so zgradili za bogoslužje dvorano in še dva prostora za krščanski nauk in delovanje redovnic. Dvorana je — hvala Bogu — postajala dan za dnem premajhna za stare in nove kristjane, ki so morali med bogoslužjem ostajati pred kapelico pod vejami. Dve leti pozneje so sklenili, da zgradijo novo cerkev, ki bo lahko sprejela vse vernike tudi prihodnjih let. Ko so proučili razne načrte, so se odločili v lanskem januarju, da čim prej postavijo novo svetišče s 700 sedeži in 300 stojišči. Arhitekt Frans Van Beers, ki že dolgo živi v Bouaké, je načrtoval poslopje po krajevnih razmerah, obliki in okrasih. Junija 1985 so blagoslovili temeljni kamen in izrazili upanje, da bo cerkev gotova v nekaj letih. Toda že o božiču je bila pokrita in v toliko uporabna, da so lahko v njej maševali, četudi večina dela čaka dopolnitve. Zdaj končavajo omet, pripravljajo sedeže, tlak, okna. Vsi želimo, da bi bila velika stavba povsem gotova do prihodnje jeseni, in bi jo blago-

slovili, odprli in izročili ljudem. Takrat bo sedanji nadškof duhovno povezal, kar je začel pred 16 leti pok. nadškof Cocolin v Kossou. Delo je v teh letih rastlo, ko je majhna goriška škofija uspela darovati bratski cerkvi v Bouaké lepo in veliko cerkveno stavbo.

Cerkve v Nimbò stoji na skali v spomin msgr. Petru Cocolinu in bo posvečena apostolu Petru. V prihodnjih letih bo govorila o sicer tako majhni škofiji, ki je s tolikimi osebnimi žrtvami opravila veliko delo in s tem dala pobudo drugim škofijam, naj tudi one posnemajo misijonsko sodelovanje.

Izkustvo laičnega misijonarja

Goriška škofija ima v afriških misijonih tudi laike. Med temi je Giuseppe Burgnich iz Rude v Furlaniji. O njem je izšel članek v reviji Mondo e missione. Poglejmo, kaj pravi Giuseppe Burgnich o sebi.

V Kossou sem edini laični misijonar. Poleg mene sta še dva duhovnika in štiri sestre misijonarki. Tu v Kossou je neko italijansko podjetje pred nekako 15 leti zgradilo jez na reki Bandama. Za svoje delavce je zgradilo lepo kapelo. V ta kraj so prišli prvi misijonarji iz goriške škofije.

Jaz sam izhajam iz Rude, kjer sem se rodil leta 1930. V mladosti sem študiral to in ono, dokončal sem tudi obrtno šolo v Bologni. Zaposlil sem se kot samostojen obrtnik. Poleg tega sem se zanimal za župnijske organizacije. Bil sem član Katoliške akcije, sindikata Cisl in Acli. Tako sem spoznal, da smo vsi verniki misijonarji. Za misijon v Afriki sem se odločil ne samo, da tukajšnje domačine učim mizarске obrti, kar je moja specializacija, ampak tudi da oznanjam Kristusa s svojim življenjem in s svojo besedo.

S šolo smo kmalu začeli, toda uradno priznanje je prišlo šele leta 1978. Po dveh oz. treh letih šolanja smemo izstaviti diplomu, ki je državno priznana. Diploma velja nekako kot diploma specializiranega delavca; s to diplomu fantje kmalu dobijo delo pri kakem gospodarju ali podjetju. Toda moja želja ni ta, da se fantje po končani šoli zaposlijo pri kakem gospodarju, temveč da ostanejo v domači vasi in druge učijo svoje obrti.

V šoli učimo mizarstvo, kolarstvo, zidarstvo, obdelovanje lesa in železa; fantom posredujemo tudi osnovni pouk o kmetijstvu. Seveda se učijo tudi pisati in brati, matematiko in verouk. Šola deluje pod pokroviteljstvom nadškofa v Gorici in škofa v Bouaké. Sedaj uživa šola velik ugled kot ena najboljših šol v Slonokoščeni obali.

Od začetka smo imeli 12 gojencev, potem je število rastlo; sedaj jih imamo navadno po 40 v starosti od 17 do 23 let. Zelo so željni se kaj naučiti, toda od doma niso vajeni delati. Tam delajo nekaj časa, potem jedo, nato počivajo in nato se igrajo. Tukaj je pa disciplina in red, določen urnik. Zanje je pa trda preizkušnja. Človek mora imeti veliko potrpljenja, saj prihajajo iz vasi in ne znajo ničesar; začeti je treba z njimi prav od prvih začetkov.

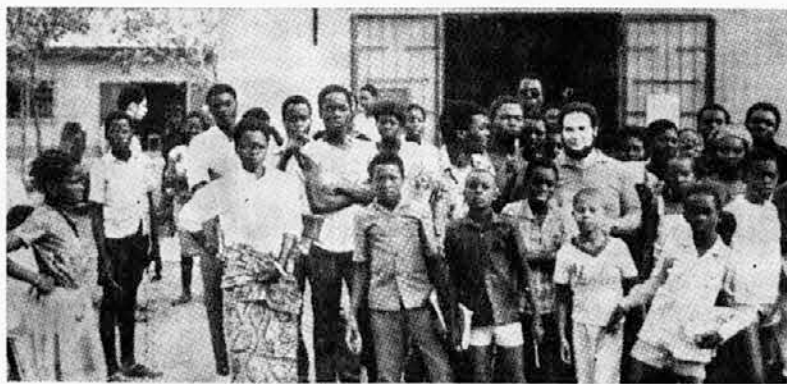
Sprva so se številni ustrašili novega načina življenja in dela ter po nekem času odstopili; danes je drugače, skoro vsi ostanejo po dve, tri leta do končanih študijev. Na koncu bi marsikdo rad ostal za vedno. A pridržali smo samo tri, da pomagajo kot asistenti; za to dobivajo skromno plačo. Šola je brezplačna, le kdor more, prispeva kako malenkost.

Dejal sem, da sem prišel tudi oznanjat Kristusa, ne samo učiti. Človek mora rasti tudi duhovno in potrebuje srečanja s Kristusom. Fantje, ki pridejo semkaj, so skoro vsi pogani. Kljub temu naša šola nudi tudi nek določen »verski program«; verski pouk je obvezen, kakor tudi sodelovanje pri petju dvakrat na teden. Svetujemo tudi udeležbo pri skupni molitvi in pri nedeljski maši. Vendar to ni obvezno.

Ta naš način šolanja ne zbuja nasprotovanja ne tukaj ne v Italiji. Delavci iz ladjedelnice v Tržiču so si pred leti naložili določen prispevek za hišice gobavcem v Manikró in tudi za našo šolo. Zastopnik sindikatov je prišel sem na

■ **HITER PORAST MUSLIMANOV.** Pred 50 leti jih je bilo dvesto milijonov, sedaj jih je že tisoč. Torej porast za 500%. V tem času so kristjani porasli le za 47%. Katoličanov je sedaj 800 milijonov, takoj za njimi je hinduizem.

■ **LAKOTA V ETIOPIJI.** Leta 1984 je umrlo — tako pravi uradna statistika — zaradi lakote 300.000 ljudi. Za božič je prišla tja tudi m. Terezija s 26 misijonarkami ljubezni. Na letališču je izjavila: »Prišla sem pomagat bolnikom in revežem.« So države, n. pr. Sovjetska zveza, ki to lakoto izkoriščajo v svoje politične in ideološke namene. Druge pa so mnenja, da je lakote kriv režim sam. Vsekakor tudi tu prihaja v poštev japonski rek: »Bolje je, da siromaka naučš loviti ribe kot da mu ribo podariš.«

Goriški duhovnik don Michele (z brado) pred cerkvijo na misijonski postaji v Kossou

Radodarna škofija

Goriška nadškofija se lahko nekoliko pohvali zaradi svoje darežljivosti. Majhna je, potisnjena na državno mejo, mnogo notranjih težav ima, ki pa jih je znala premagati, in je obrnila pogled tja, kamor je hotela božja Previdnost. Velikodušni so predvsem škofje, msgr. Cocolin ob svojem času, zdaj pa p. Bommarco, ki sta kljub pomankanju duhovnikov pospeševala sprejeto obveznost duhovnikov pastirjev, redovnic in laikov.

Vsi ti so v 15 letih poslali iz Gorice in v imenu škofije kar 42 oseb v misijonsko službo. Morda jih je na tisoče, ki so v teh letih velikodušno darovali in kakor koli podpirali misijonsko prizadevanje goriške Cerkve tako v središču, kakor po župnijah in misijonskih krožkih, šolah, društvih in prostovoljnih sodelavcih.

Don Flavio in Dario s svojimi verniki pred cerkvijo na misijonski postaji Nimbò

Goriška nadškofija ima komaj 190.000 duš, a je vendar presenetljivo bogato prispevala za misijonske potrebe. Ta pomoč leto za letom narašča in dokazuje, kako globoko se je ukoreninila misijonska misel med našimi ljudmi. Dobrim srcem se je treba zahvaliti, če lahko podpiramo sprejeto obveznost v misijonih in skušamo ugoditi vsem prošnjam iz misijonskih dežel, ne da bi zavračali prošnje iz drugih krajev, kjer so tudi naši misijonarji. Ljubezen pokriva veliko število grehov, pravi sv. Jakob. Gotovo ne vemo, kako težke grehe ima škofija ob Soči, vendar upamo, da bodo mnogi odpušteni prav zaradi misijonske dobrodelnosti. Zato lahko rečemo, da škofija več pridobi nego daje, ko podpira misijone, čeprav na tako bogat način. Ni dvoma, da je res tako. Smemo torej trditi, da delamo za svoje lastno zveličanje, ko pomagamo drugim.

Ne smemo se pa ustavljeti na doseženi uspehi! Kadar namreč delamo, tudi razumevamo, da je treba narediti še veliko več. Letošnja postna pobuda nas v tem pogledu opomni, da naš misijon v Slonokoščeni obali čaka drugih duhovnikov, redovnic in laičnih misijonarjev. Kajti žetev je resnično velika in tudi dozorela in nujno potrebuje primernih delavcev, da jo spravijo v žitnice.

OBRAČUN POSTNE AKCIJE 1985

Dohodki	
Župnije goriške nadškofije	167.671.045
Sole	21.471.215
Ustanove, zavodi in razne skupine	83.930.815
Prodani papir in cunje	13.188.675
Mašne intencije za misijonarje	10.730.000
Razni darovi in bančne obresti	107.367.076
SKUPAJ	404.692.979

Izdatki	
Vzdrževanje misijona v Nimbò in Kossou	135.022.101
Zgraditev nove cerkve v Nimboju	120.000.000
Za škofijske misijonarje širom po svetu	66.533.000
Za misijone v državi Burkina Faso	33.297.880
Za druge misijonarje	25.049.700
Prispevek škofiji Chioggia	2.000.000
Centru prostovoljcev za nerazvite dežele	37.639.010
Pisarniški stroški, INPS, odprava paketov	29.991.733
Stroški ob postni akciji 1985 in druga dejavnost	19.248.281
SKUPAJ	468.782.005
CELOTNI PRIMANJKLJAJ	64.089.026

V primeri z letom 1984 je bilo dohodkov za 87.659.421 lir več, v odstotkih 27,65, na osebo 2.129 (+461).

NABIRKE PO SLOVENSКИH ZAVODIH IN ŠOLAH

Zavod sv. Družine - kapela in gostje	3.311.000
Sestre Čudodelne svetinje	1.000.000
Nižja srednja šola »I. Trinko«, Gorica	235.640
Osnovna šola Sovodnje	72.800
Osnovna šola Jamlje	67.500
Slov. otroški vrtec v Podgori	46.000
SKUPAJ	4.832.940

MISIIONARJI IZ GORISKE NADŠKOFIJE

1. p. Claudio Battistutta, Tajska;
2. Maura Borghese Toninato, Uganda;
3. p. Mansvet Božič, kapucin, Brazilija;
4. Ulderica Bressan, Argentina;
5. s. Bogdana Kavčič, Burundi;
6. Ivana Cossar, Burkina Faso;
7. s. Bernarda Cucit, Zaire;
8. p. Franco Daltin, Paragvaj;
9. p. Mauro Diana, Gvatemala;
10. s. Elda Forchassin, Argentina;
11. s. Zaveria Furlan, Indija;
12. p. Luigi Gorian, Čile;

13. s. Marija Dolores Lisjak, Egipt;
14. s. Elizabeta Likar, Egipt;
15. p. Rambaldo Olivo, Tanzanija;
16. s. Maria Pacor, Mehika;
17. p. Stanislav Pavlin, Hongkong;
18. br. Aleksander Pratti-Praček, Brazilija;
19. Venceslav Rijavec, Ekvador;
20. p. Ambrogio Rinaldi, Brazilija;
21. Giovanna Rizzardo, Brazilija;
22. p. Radko Rudež, Zambija;
23. p. Ernest Saksida, Brazilija;
24. s. Maria Selenati, Filipini;
25. p. Alberto Stacul, Tanzanija;
26. p. Ivan Štanta CM, Madagaskar;
27. br. Bruno Viola, Kenja.

obisk in bil zadovoljen z našim delom. Mislim, da je ta način pričevanja dolžnost in poklic vseh kristjanov; ni potrebno, da je kdo misijonar ali duhovnik, dovolj je krst.

Zame je važno, da ustvarim odnos prijateljstva z mladimi fanti in s prebivalstvom, kajti s prijateljstvom se ustvarja medsebojna izmenjava in pričevanje lastnih vrednot. Potrebno je torej potrpljenje, razumevanje in veliko takta. Neki star musliman npr. nas hodi skrivaj poslušati, jaz pa se delam, da ga ne vidim. Stara kraljica iz rodu Boualè, ki je najbolj številen rod tukaj, me je prosila, naj zanjo molim, ker je gobava. Jaz sem jo priporočil Materi božji. Pod njenim varstvom vidim, da počasi raste vera mojih bratov tukaj.

Misijonar in nečak

P. Jože Grošel je bil lansko poletje doma na počitnicah. Obiskal je seveda tudi domačo družino. V družini imajo malega štiriletnega Jerneja. Ta je nestrno pričakoval strica iz Afrike. Ko je stric prišel, ga je Jernejček z žarečimi očmi gledal in vprašal: »Stric, ali si mi prinesel krokodila?«

»Je prevelik, da bi šel v avion.«
Toda mali ni bil zadovoljen. Zelo resno je stricu dejal: »Zakaj pa nisi okna odprl, da bi ven gledal.«

Postna nabirka 1985 po dekanatih

Gorica	44.523.430
Štandrež	9.529.620
Devin	7.103.000
Oglej	15.995.670
Červinjan	11.038.875
Krmin	13.381.200
Gradišče	12.509.850
Tržič	17.835.215
Ronke	15.042.785
Visco	20.711.400

Skupaj 167.671.045

DEKANAT STANDEŽ

Doberdob	700.000
Gabrje - Vrh	550.000
Jamlje - Dol	453.000
Jazbine	150.000
Krmin - Subida	210.000
Pevma	—
Podgora	326.500
Rupa - Peč	565.000
Slov. verniki v goriški stolnici	355.000
Slov. pastoralni center, Gorica	2.072.500
Sovodnje	1.170.500
Štandrež	2.470.000
Števerjan	507.120
Štmaver	—

Skupaj 9.529.620

Porast z lanskim letom 446.120 lir, v % 4,91, na osebo 816 (+138).

DEKANAT DEVIN

Devin	2.000.000
Mavhinje	320.000
Nabrežina	2.300.000
Sesljan - Borgo S. Mauro	150.000
S. Marco al Timavo	1.413.000
Sempolaj	300.000
Zgonik	620.000

Skupaj 7.103.000

Porast 3.468.000, v % 95,4, na osebo 738 (+360).

Obisk pri starosti slovenskih misijonarjev

Vsako toliko se s prijaznim pismom oglasi g. Andrej Majcen, starosta slovenskih misijonarjev, saj mu je že 82 let. Ob srečanju salezijanskih misijonarjev na Rakovniku lanskega meseca septembra se je slavlja udeležil na invalidskem vozičku. »Treba ga bo obiskati,« sem si mislil. Pa sem ga obiskal na Rakovniku, kjer sedaj živi.

Peljali so me skozi hodnike in po stopnicah do njegove sobice v podstrešju. »Veste,« so mi po poti razlagali, »salezijanci živimo tukaj v stiski s prostori, ker imamo lepo število bogoslovcev. Zato je vse zasedeno.«

Za Andreja Majcena so našli sobico v podstrešju. V njej je miza, ki služi tudi za oltar, kaka stolica, postelja, police s knjigami. G. Majcen sedi pri mizi. Kratak pozdrav in že sva v razgovoru, kako je z njegovimi bogoslovci v Vietnamu.

»Veste, še vedno mi pišejo moji nekdanji gojenci in bogoslovci. Eni so v Vietnamu, drugi so zbežali in so v Hongkongu, tretji pa v Avstraliji ali kje drugje.«

»In kakšne vesti imate o njih?«
 »Vsi se pogumno držijo. Eni so bili zaprti, drugi so na prevzgoji v taboriščih, tretji so še vedno v zaporu. Toda odpadnikov med njimi ni. Hudo je, ker škofje ne smejo posvečevati novih mašnikov. Skriva pa gotovo posvetijo tega in onega. Kadar se mi kaj nabere, pošljem kaj denarja za te naše bogoslovce in katehiste.«
 »Kako pa je z vašim zdravjem?« vprašam.

»Bil sem v bolnišnici, ker nisem več mogel hoditi. Zato ste me videli na vozičku. Sedaj je pa že bolje. Lahko vsaj za silo hodim.«

In res, po razgovoru sva šla v skupno obednico h kosilu. Težko je hodil, a je hodil, sam brez pomoči.

»Dobil sem knjigo vaših spominov na

Vietnam. Napisana je v italijanščini in razmnožena v Hongkongu. Kako je prišlo do teh spominov?«

»Čutil sem potrebo, da se vsaj nekaj spominov ohrani na delo, ki smo ga salezijanci opravili v Severnem in Južnem Vietnamu za božje kraljestvo v tej nesrečni deželi. Ker sem tam živel 25 let in doživel vsa tragika tega ljudstva tako v severnem kot pozneje v južnem delu, sem menil, da je prav, če se vsaj nekaj ohrani tudi za zgodovino. Pisal sem ga v italijanščini, ker sem je bil bolj vešč. Italijansko sem namreč vsa leta lahko govoril s sobraty, po slovensko pa le poredkoma. Zato mi pisana slovenska beseda ni tako tekla kot italijanščina. Moje pričevanje ni bilo urejeno in tudi italijanščina ni bila najboljša. Vsebinsko je zato uredil in jezik popravil moj sobrat Mario Rassiga v Hongkongu.«

»Toda predno ste prišli v Vietnam, ste misijonarili na Kitajskem z msgr. Kerecom v Kumingu. Ali imate kake vesti tudi od tam?«

»Da, oglašil se je Francesco Wang. Pomislite, 30 let je bil v ječi, v verigah, a se ni vdal, da bi pristal na narodno Cerkev. Sedaj so ga izpustili in je za prevajalca za italijanščino.«

»Vidim, da ste še vedno v zvezi s svojimi bivšimi dijaki in bogoslovci.«

»Kolikor mi je mogoče, si z njimi dopisujem, jim pošljem kako pomoč, sicer pa vedno zanje molim posebno pri sveti maši.«

Zvonilo je h kosilu. Dvignila sva se, ker v skupnosti mora biti red. Pri kosilu je bilo res lepo število mladih bogoslovcev poleg predstojnikov, meni pa so uha-jale misli na čase, ko smo tako skupno obedovali v goriškem semenišču.

K. Humar

Misijonar Ivan Štanta piše

Misijonar Ivan Štanta CM med svojo malgaško mladežjo

Hvala Bogu, da sem božične praznike obhajal lepo, četudi v svojo žalost nisem mogel obiskati vseh podružnic, saj obsega vse naše ozemlje 4000 km² in šteje okrog 7000 ljudi rodu Bara. Katoličanov je 1300 po vsem tem ozemlju peska in mravljišč. Vsak mesec obiščem okoli 20 molitvenih skupin. Vasi so majhne. Zazafosty, ki je sredi mojega misijona, ima nad 400 prebivalcev. Ostala središča so manjša, manj obljudena, oddaljena po 10 do 15 km drugo od drugega. Ceste doslej niso bile dobre. V avgustu je laško podjetje Camboggi začelo asfaltirati cesto med Ihošy in Fianarantso. Ker teče ta cesta skozi moje območje, upam, da mi bo koristila.

Apostolsko delo tukaj ni lahko. Domačini ne čutijo potrebe po veri, ker so močno zakoreninjeni v svojih starodavnih običajih. Težko in počasi se med njimi uveljavlja šola in širi vera.

Do zadnjih časov se je ljudstvo pečalo z živinorejo zebū in pastirstvom. Zdaj pa se tudi to izgublja, ker je tatvina zebūjev na anevnem redu in so črede kar izgubile. Ljudje so se oprjeli poljedelstva; gojijo riž, manioko in koruzo. A uboj in tatvine so še vsakdanja stvar.

Lansko leto nas je prizadela suša in pridelka skoro ni bilo. Umirali bi za lakoto, če bi ne bilo nekoliko manga in manioke, iz katere je naš kruh, ki je užiten, dokler je svež, dočim je drugi dan pretir in ga prebavi le, kdor ima dober tek. Drugega kruha tukaj nimamo. Letos upamo, da bo pridelek dober. Doslej je redno deževalo in bo morda še.

V Zazafosty je naraslo število nespособnih bolnikov. Letos jim bo treba obnoviti blazine in odeje, ker je vse izrabljeno, razirgano in umazano, da ni več uporabno. Gospodična Cassilde, misijonska sodelavka med temi reveži, nima niti šivalnega stroja, da bi vsaj kaj malega zašila. Ne vemo, kako naj pridemo do

njeja, tudi rabljenega ali na ročni pogon. Tudi kazenska taborišča v Ihošy in Anilambaza bi potrebovala marsičesa. Ne upam si niti pisati. Toda če bi vedeli... Koristilo bi na dve strani. Tam vladajo garje, mraz, lakota in nesnaga. Nekateri francoske konference sv. Vincencija nam pošiljajo v pomoč zdravila. A kaj pomagajo, ko pa za garje in malarijo skoro ni zdravil!

Končno pa še nekaj veselega! Na Veliki šmaren, praznik Marijinega vnebovzvetja, bodo odprli Malo semenišče v Ihošyju. Pozdravljam vse, ki misijone ljubijo.

Z Madagaskarja piše Janez Puhan

Lansko leto smo nabirali prispevke za dvorano v župniji, ki jo vodi p. Janez Puhan na Madagaskarju. O svojem delu takole sporoča:

Dobil sem vaše pismo s sporočilom o darovih za naš misijon (dvorano). Najlepša hvala za ves trud.

Tako upam, da bomo mogli srečno postaviti našo župnijsko dvorano. Temelji so že končani. Težave so s cementom, ker ga ni, pa tudi prevoz do nas je zelo težaven. Zadnje mesece je brod na poti do nas tudi v okvari. Kljub težavam ljudje pridno sodelujejo. Celotransanti in nekrstjani so nam priskočili na pomoč. Vsi se namreč zavedajo, da bo dvorana v njihov prid in tudi v okras kraja.

Jaz zadnje čase obiskujem družine, vse po vrsti. Je to zanimivo delo. Marsikaj se da urediti; nekateri se nanovo prebujajo iz krščanskega spanja; drugod uredimo zakon. Predvsem vzpodbujam starše, da bi krščansko vzgajali otroke, ki so jih dali krstiti. Da bi dal ljudem čutiti, da je krst važna stvar, sem zaenkrat ustavljal krščenje otrok (razen v sili) in vse tiste starše, ki so prošnjo za krst otrok vložili, od blizu spremljamo, kako res krščansko živijo.

Seveda take poskuse in metode lahko tukaj uporabljamo, v Evropi bi me že pregnali iz župnije. Tu smo pač v dobi prve Cerkve; kot vidim v Apostolskih delih, so tudi v tistih prvih časih večkrat uporabili radikalne prijeme. In je uspelo.

★
 ■ **AFRIKA IMA PRIHODNOST.** Preprosto zato, ker je polovica prebivalstva stara izpod 15 let. Tudi prirastek kristjanov je velik: štiri tisoč na dan. Afriko istočasno tarejo mnoge preizkušnje, ne nazadnje lakota. Od 52 držav, ki jih prištevajo med revne, jih je v Afriki kar 29, t. j. več kot polovica.

Radko Rudež piše iz Numbwe

Novembra meseca sem se dal na gradnjo vodnjaka v Mukulaikwi. Voda! Brez nje ni življenja. Obrnil sem se tudi na vlado za pomoč. Odgovorili so mi, da denarja nimajo, dali bi pa delavce, ki bi vodnjak skopali in ga zacementirali. Prevoz bi bil moj in seveda nabava materiala. Delavce sem vozil vsak ponedeljek na delo iz Mumbwe v Mukulaikwi. V petek pa nazaj. Imeli smo srečo. Medtem ko marsikje kopljejo zelo globoko, smo mi našli vodo že pri 13 metrih. Sedaj imamo pitno vodo, zalivali bomo tudi vrt in sadovnjak, brez česar ne sme biti nobena misijonska postaja. Še nikdar v življenju nisem tako garal kot ta mesec.

John, stari katehist v Mulukaikwi, se je naveličal dela in odšel. Dobil sem pa novega, po imenu Espedito. Zavetnik proti lenobi. Kako lepo zadeto! Je silno pričlen. Že pred leti je bil katehist v drugi provinci. Tam so mu umrli štiri otroci. Zato se je preselil in pustil službo. Zalostna izkustva je pozabil, gleda v prihodnost. Posebno sem vesel, ker se na priidige pripravlja in obiskuje ljudi.

★
 ■ **DVOJNO ZLO.** Vzhodnoafriško državo Mozambik muči kot Etiopijo dvojno zlo: komunistični režim in velika lakota. Ljudje bežijo v sosednje države, čeprav je tudi tam velika revščina. Vse afriške države dajejo poudarek oboroževanju, pri tem jim pa ni mar, če ljudje stradajo in umirajo.

Misijonar Andrej Majcen (sedi na levi), ob njem sobrat misijonar Stanko Pavlin. Slika je bila posneta 8. septembra 1985 na Rakovniku v Ljubljani

Iz pisem misijonarja Jožeta Cukaleta iz Indije

West Bengal, 23. 8. 1983

... Danes je vroče pri nas v obojnem oziru. V naši fari je hudo, ne vemo kaj bo jutri, a smo v božjih rokah. Asam gor, tudi pri nas tli. Pravijo, da bodo požgali cerkev in naš samostan. Indija še pravzaprav ni imela pravih mučencev, razen par v preteklosti. Morda je to edina pot do krone in v Alelujo. Čutim moč molitve in zaupanja.

30. 4. 1985

Nocoj je bila noč prevroča za počitek. Pa sem vzel svoj pisalni stroj in napisal pesmico za »Katoliški glas« Pošiljam tudi ilustracijo v obliki fotografij. Imel sem srečo, da mi je mati Terezija ugodila in prišla k odprtju tuberkoloznega Centra, ki kontrolira bolezen po naših okrajih. Seveda smo bili vsi oči in ušesa. Vseli smo z njenih ust, kakor čebele razsatje. Mati Terezija je bila zelo vesela, seveda bolj po otvoritvi, kakor ob mo-

jem povabilu, naj pride.

Cakamo na monsun, pa molimo, da ne bi postal morilec kakor v Bangladešu, kjer je utonilo kakih 30.000 ljudi. Nekateri otoki s prebivalstvom in živino so še zmeraj pod vodo.

12. 12. 1985

Vriskaj Sion, On prihaja! Na toliko načinov prihaja Gospod k meni. Včeraj je prišel s tvojim pismom, z mislimi, ki si jih stekala v rožni venec in ustvarila čudovite jaslice. Ni le zame, je za celo »novo stvarnost«, ki jo Cerkev Bengaliji predstavlja.

Kot vidiš s kartice, se pripravljamo na prihod našega uttam Guru — zvišenega učitelja pastirja, ki bo med nami 3. in 4. februarja. Danes smo imeli lep dialog, ali naj bo svečanost organizirana po zahodnem stilu, to je do potankosti izdelanem načrtu, ali pa po bengalskem načinu. Msgr. François se navdušuje, naj bi

bilo vse inkulturacijsko žal za duhovnike: bosopeti pristop svečnikov k oltarju in morda bi radi zbosili tudi svetega očeta. Ljudem bi bilo všeč, ali večina duhovnikov ni za ta ekstrem, meni je pa všeč. Sicer pa v teh letih raje poslušam kot dirigiram.

★

Poročilo iz Hongkonga

Stanko Pavlin poroča: »Sedaj nimam toliko dela kot nekdanj, vendar dovolj za moja leta. Moje delo je sedaj predvsem pastoralno in sicer v več jezikih. Tako imam priložnost, da se vežbam in jezikov ne pozabim. Ob sobotah in nedeljah sem cel dan izven zavoda, ker pripravljam skupino katehumenov za krst. Mašujem in pridigam brez predaha. Upam, da bo kaj ostalo od tega mojega dialoga.

Tudi v našem zavodu imamo gojence vseh razredov, ki se pripravljajo na krst. Najbrž bodo krščeni za veliko noč.

Naše sestre salezijanke so imele v največjem štadionu v Hongkongu veliko manifestacijo. Proslavile so Leto mladih. Zbrale so na manifestaciji gojence iz vseh zavodov v Hongkongu in iz Macaa, portugalske kolonije. Manifestacija je bila veličastna, ker znajo sestre organizirati slična srečanja. Jaz sem dobil svojo vstopnico, na štadionu pa je bilo vse zasedeno; 20 tisoč ljudi.

★

SUZENJSTVO SE VEDNO OBSTAJA.

V zahodnoafriški državi Mavretaniji je na poldrug milijona prebivalcev še stotoseč sužnje v polnem pomenu besede. To pomeni, da so last gospodarja in delajo zanj brez kakega plačila.

Misijonar p. Jože Cukale (desno) v pogovoru z m. Terezijo

Misijonar Majcen (drugi od leve), ko je po izgonu iz Vietnam nekaj časa ostal na Taiwanu. Ob njem s. Anica Miklavčič. Ostali dve sta kitajski sestri, domači duhovnik (prvi levo) pa je bivši Majcenov ravnatelj King

Kip Matere božje v izdelavi črnkega umetnika z Madagaskarja

■ **UGANDA - DEZELA NEMIROV.** Ta srednjeafriška dežela, ki se kar ne more notranje umiriti, je misijonsko ena najbolj razvitih afriških dežel. Po zadnji statistiki je med 12 milijoni in pol prebivalcev kar 40 %, t. j. pet milijonov katoličanov. Duhovnikov pa je dosti premalo: 500 škofijskih in 300 redovnih. Misijonskih bratov je 267, redovnic pa 2158. V Ugandi uspešno delujeta tudi dve domači redovni družbi, ena ženska in ena moška. Obe se posvečata dušno pastirskemu in vzgojnemu delu, pomagata pa tudi na zdravstvenem in socialnem področju.

■ **Brezbriznost za stisko bližnjega je znak lastne sebičnosti!**

Srečen boš le v toliko, kolikor boš drugega osrečeval.